טרפה ע"כ וה"כ כל שתתה מניח מקום קטרון הנקבים אין כאן כלום ויש שלמי
פשים דאסור וכן בשלמא אם ניטל כל הכבד באופן שלא נשתייר כי אם כל ויש
שלמים אף אם ניקבו נקבים הרבה כל שאין כאן קטרון כשרה בשה"ם דשלא
דסכא דדרש דריש אבל אם ניקבו נקבים שם בהם קטרון הא דאי קטרון הסכב
ויש ואילו דפשיט' דטרפה וכש"ך מנמנם כדין זה וכת' בשתי ואלו שמת"ם
וכ"ש שכתבו להכשיר אף אם לא נשתיירו אלא אלו כל ויש ואלו התליונה
שיירו אלא כשהפלים בשנין אלא שפרו הכבד ויש שמיעורן ע"כ ודברים פשוטים
שם וכדכתיבנא ודוק: ח אפי' כולו טמון בבשר הכבד טרפה זו היא שיטת
רש"י ורוב הפוסקי' דה"ל שאנו חוששין שמא דרך ושם נכנסה תולעת ונקבה הדקין
ויצאה' ונכנס פיה לכבד ולדעת הרמב"ם והרשב"א הוי ליכא שאם הקופה לגד אלל
אם הקופה כנגד הדק נכנס הדק נכנס טרפה דחוששין אולי דרך כניסתה נטמה כאן או כאן ונקבה אחת מהסמפונות שבקופה ובשאו כשעפוני הלב והכבד
ואם סגר הדק הא נאבדה בתוך הכבד ולשון העם יוצא אלא לעוף אלל הכשרה אף לסברא זו טרפה דטפי ליכא למיחש שנכנס דרך קנה ונקב
בראשו סגר מהרי אינו עשוי לנקוב ואם"פי שיש לדון קצת בדבר להקל דמיהת דמשם שמא נכנסו לה אם"פי שאין עשוי לנקוב ומעשה שבת
הרשב"א בש"ה דף ל"ו דכל שהוא לפנים כח המוסך שבאיברים מושך ודוקק ע"מ כיון שיצאת' לוקן כולי האי לא תקילינן זו היא שיטתה ו"ל וק' טובא דאי אלי פריך
בש"ם מעמי ב"ה ואלי משני ומה שפי' הרשב"א בקדושין דהכי פריך דכיון דקאמרת דאי קופה לגיו לא חיישינן לה משום דאין יכולה לנקוב דרך קופה אלא ואלינן בה
אפי' לקולא ל"ב בעמי ב"ה כמי היכי מבטלינן לה בקופה תמוב' בבשר אדרבא הו"ל לאיסור דאנבאי אתאיכין דאין קופה אלא יכולה לנקוב ומפקרי' כיון דליכא אוכלי'
כו' ע"כ ויפה פי' אבל אין פירושו שולא לדעת הרמב"ם בש"ו דס"ל שמקום זו שמגאת מצד אחד לחייבו מבחוץ זה ואלי אלא דא"כ מאי דהכי פריך דאמאי כשרה לי
קופה לגיו דשמא יוצא בהוכה מחבפנים בקב בקודה של מקום והו"ל להטריף וא"כ מאי משני דאוכלין ומשקין דקקוה בעוב"ם דטרפה טפי וכ"ל מדעת הרב ו"ל שאין
הקשה שמא נכנס דרך ושם דא"כ כן אשתכח בסמפונות רבא דדיליה אמאי דנכנס טרפה אינו אמאי לא אמרו כה כיתר והרי מדבר ברור ומוכח ודאי דכאן נמצא וכאן היה ומו
מאי טעמיה דהוכא דטריף בסמפונות רבא דכבדא אלא ודאי דהיינו טעמא משום דקיימי' שנקב הסמפון דרך כניסתו דקשה קרוכה היא ומ"מ בהסיא מקטא דאשתכח
בקטוכא דכבדא מבר מר בר' דרב יוסף לטרפה משום דקיים לנקיבה קמי הכבד ו"ל דב אמי אילו אשתכח בנתיבה כה"ג הוה טריף מר בר' דאיין כתם דבריו
לטריף דמשמ' אפי' קופה לגיו אלא אמר רב אמי כו' ומרבינן מ"ם מקטא שמגאת בפוכי ב"ה דמצד אחד קופה לגיו ואמאי כיקום דילמא נקב הב' נדדין
ומשני מהאוכלין ומשקין דוקקים את המקום לקוץ ואינם מניחים לנקוב מב' נדדין והו מה מ"ל בדעת הרב' ר"ל דאם יש לחוש לב' הסירוסים ואם נד הדק אלו לגד
אלל הנקבה מני טרפה ולא כפסק המחבר וכ"ש מהרמ"ל וב"ח: ט כלפי מון הרשב"ם נקרוזיו כת' לייטב דעת רש"י דאמ"ל דקי"ל לקמן סי' כ"ח דקין שנמצא
בחלל הנוף טרפה דמיהת כיקב אחד מהאוכרים הפנימיים הייכו דמקת הוא שנקבה בכח אבל בחטא שנכנס בנתח מן פוסטי' אפי' מודה יוצא לקון וכן מסקי בסמ"ן
ולו"ה כלל כ"ח ובהגה"מ"ל אבל הדין בח"ט הכיא בשם יש מי שכתב דהיכא בחטא יוצא לחלל הנוף טרפה וכ"ם מהרמ"ל סל"ט וכבר כתבתי בס"ז הקודם שיש לחוש
לדע' הרמב"ם והרשב"א ולפ"ז נכד הדק נאבד בכבד וכ"ם ביוצא לחלל: י בכל מכין טרפה שאלו נכנסה דרך הסמפון לא היה אפשר לה להתפקח לגמרי ולית מאי
בפוכי הכבד ב"ו: יא כשיעור גרעיני של תמרה מסתברא לי שכת' הרשב"א כן משום דמפרש הסוגיא בחטא בקופה וכדאוכא מדבריו בתשו' הריטב"א
והכי מסת' ליצא דקופה וכדאמרי' בחטאקיי ובמ' הרוקה דעיל פילא בקופה דחטא אבל מקום שאינה נקוב שראשה מגול אמי' שראשה כשיעור גרעין של זית כשרה
שהרי אינה יכולה לנקוב ומדברי הרמב"ם בפ"ו ירוקה שמפרש הסוגיא בחטא שאינה נקובה ע"ש. אם נמצא בכבד גרעין תמרה כשרה ואם הוא גרעין של זית טרפ'
ועיי' בח"מ לקמן ס"ס מ"ב. תשלום דיני מקום יתבארו לקמן בסי' ק"מ ומ"ט וכ"ח בס"ד. בתשו' פ"ן סי' ק"ו נשאל על מעשה שנגלל שבת מצאו בשחיטת פבר לאחר
שנגלאוהו ונשלנהו מקום מעובה בשתיכה אחת מלאכתית הכבד והמעשה היא מאותן מעשין שהבשיר מעשעשין בהם הרבה שראשם שלהם מגולה ויהיה שם הפסל גדול
בדבר והשיב שכ"ל להתיר מכח ס"ם שפק קולם שחיטה לו לאחר שחיטה ואע"ל קולם שחיטה דילמא דרך קנה בכנסה שום שבר שנקיבתן בחטאו ע"כ ואין
זה כדאי לסמוך עליו לפי מה שפסקתי להתיר כב' הסירוסים וא"כ בין קופה לגיו ובין קופה לגד לגד הרבה ומיהו ליכא למדמי דשאני הכא דליכא הסיקא אחרית
דמקיים לו לאחר שחיטה והו"ל ס"ם דילמא לא נכנס באופן שטריף לפי אמתת. עוד האריך הרב הנו' בדיני ההיתר וכת' בסוף דבריו דלעולם יש לתלות ולהקל
ולומר כיון דלא נמצאת המקום בכבד מיד לאחר השחיטה אלא אחר שנלקוה לבבד להרבה תחיבות והכיאה הקתיכה לביתה והדיחוה ונלאוה ונשטם בה הרבה
לאחרינו כאן נמצאת המקום וכאן היתה שנפלה לקתיכת הכבד בבית האשה ולא תלינן שהיתה בתוך הכבד מחיים ואפילו אם לא היו רגילין המשטין כאלו בנשי
בנשיהי' אפי' הכי יש לנו לומר כאן נמצא וכאן היה ונדול' מוו כמ' מהר"ם מלובלין בתשו' סי' ע"ם בחבי' אלא כיון שהו מאכו בשמה וכאן הבי"ה בנית' ואכלו
ממנו מצאו נרעין של שבולת שועל בתוכו ופסק שאין לאסור הבשר מה שנשחט משום טעם זה דכאן נמצא וכאן היה מכ"ם בב"ד דעפי ליכא בנפלה לאחר
שחיטה לתוך קתיכת הכבד ואל זה מתך הרב הנ"ל להתיר משום דליכא תרתי הפסד תרוכה וכבוד שבת וכתב שבשאל ונתן בדבר עם הרב מהר"ר אשל לוכלין אלא
מלאו לבו להתיר וביטל דעתו והורה לאיסור אבל בעל ב"ן מסכמת דעתו להתיר כמו מיר' המעיין בדברין ע"ש (ושורש כאן נמצא וכאן היה בס"ם הוא בני מומין
בס' המדיר דף ע"ם (ועיי' בתו' דא"ט דף כ"א ד"ה אמר"ם כו') ולבאורה יר' דלאו שפיר הורה דבשלמא בעובדא דמהר"ם מלובלין כיון שהקובה קנה מהבחוב
מבקבית והכיתו בכל והוליכו לבית ואח"כ נמצא שם נרעין אחד מסתמא אמרי' בכלי זה נמצא וכאן היה ולא בקבית אבל בהמשך הומן לומר שנכנסו נפל ולא מקום
בזה שכיון כאן נמצא וכאן היה אין לו שייכו לזה וכמ"ש בביאורי לא"ק בסי' תס"ו ס"י ב"ם שלא שיר' שכוח הרב היא שכיון שיש כאן שנוי רשויות שנמצא לקח כבד זה
מן הקנות מעתה יש לנו לומר שברשות זה נמצא המקום וכאן כפל דומיא דמומין שאין מפוקי' מרשות לרשות ודומיא דטומאה דאמרינן בפ' הרוחה כתם דלא מפוקין
טומאה ממקום למקום. וכ"ל עוד לסוכים להתיר ממ"ם הלו"ה בסי' ל"ד שאם נמצא קדרה תולבת בין כלי אל בשר ולא נודע אם הודקה עמהן אם לא אף שרגילין
באותו בית לבדיקן בכ"ר מותרין משום דאמרי' דשמא הוא שנתערב עמהן ונפסר שלא הודקה עמהן דומיא דטומאה דאמרי' בפ"ק דנדה דאמרי' שמא הוא הכפל
הסרן זה אף נרשות אחת וכ"ם בכ"ל דליכא שיכוי רשויות ומ"מ כל זה יש לדון להלכה (ועיי' מ"ם לקמן בסי' ל"ה ס"ק י"ו) אך למעשה אין בנו כח להתיר משום
דאשם לחל' ולוח דבשלמ' בנדון מהר"ם מלובלין אמרי' כיון שנמצא הנרעין בכלי אמרי' שבדרך מקר' נפל בכלי וכן מביכן לדמיון כה"ג בע"ם הב"י בא"ח בשם הרשב"א
בס"ם תס"ו שאם נמצאת מטה בכלי שהריחו הפרכת אמרי' כאן נמצאת וכאן היתה ולא אמרי' שבאת מן התרנגולת ע"כ אבל בחטא שנמצאת מטוחה בכבד שהוא
קצת דחוק לומר שבאתה כך מעולא אם שתשבה קטן וכיוצא בו בדרך הוכחה נדולה לאתלי בהני נווני דכתי' ואין לנו ראיה מפקקת להכריע שבטעמא כאן נמצא וכאן
היה שני בהכי לאתלי לקולא שבאתה אם"כ אדרבא מיקרי שיש לפניהו עכין הטריף ולא ידעינן אין הוא נולאי דאולינן לחומרא וכמ"ש באדוכה בסי' כ"ט ס"ק ל'
ע"ש. והרב"ו בתשו' בסי' כ"ח הסתיר לחטא בעכין קורקבן כיוצא בב"ד אע"פ שיש שם נדדין רבים להקל שפי מבכדתי באותו בדון להתיר וכמ"ש
לקמן בסי' מ"ט ס"ק ב' מ"מ בנדון זה יש לסתיר וכדכתי' והכלים שבתבטל בהם הכבד יש לסמוך בזה להקל להשתמש בהם בשאין בני יומן דהוי נע"ל בב"ל:
יב מקום שנמצא בסמפון וכו' בין בחטא נסה ובין בחטא דקה ואפי' קופה לגיו ובכ"ם הרשב"א ובן מתבאר מדברי הרמב"ם בפ"ו וכ"כ רבי' ירוחם ופשוט הוא:
יג ניקב טרפה הכבד כו' טרפה וק' דא"כ אמאי לא קתני לה בכלל נקובי המתני' וי"ל דבין דאמר פיסולו מחמת עצמו אלא מחמת אסוף הכבד ליבטל הא קתני
ליה ביטל הכבד והכי מסני מלמולא בפ' ר"ט דף מ"ח דכי ניקבה דלאו מינה מטרפ' לא קתני ולפי זה כל שנכתבה שנקב בשאין לו שלם עליו קרום מחמת מכה הוא
סתיחה וכמ"ם סב"ו וכ"כ דברי ר"ת בסי' קנ"ב וסב"ק וט"ו והסמ"ך. ואע"פ אינו טרפה שיש לה היתר ובר"פ בסמה המקשה לחמרי' דבמס' שבטרפ' שוב אין לה
היתר וי"ל דה"מ ע"י מעשה אדם אבל בטרפות דמתילא כגון זה אבה"כ שיש לה היתר ומדע דהא אמרי' בפ' ר"ט דליכא מיבטל הקיזור כגון דיאה שניקבה
ודוקן כותית והוא דסכיך בנישרא והאי כמי דבותיה' ועיי' בח"מ לקמן בסי' מ"ד ס"ק י"ב. ומסתברא כמי מ"ש מאם נמצאת כ' טרפטי' כשרה ולא אמרי' כל יתר בטבול
דמי כיון שאין פיסולו מחמת עצמו וכמ"ש בתשו' מ"ב סי' ס"ו לענין ודלא שנמצאת בב' כיסים ע"ש. כת' בד"מ בשם מהרי"ל לי ניקב מבר הכבד בחקוים דמשמשת
ידא דטבח כשר ואם נמצא שבינו מוטים לבנים כמו אבנים אינו לא הוא נקב יפן וטרפה: יד מצד הכבד כו' כי הטרפשא דקבה היא יותר מן הכבד ובכבד יתיר טרפה
ליכה מכוסה מן הכבד ושם יכול להיות הנקב דקוק מן הכבד ס"ך בשם הד"מ. ובכ"ק סוכים דע"ם הוא ו"ל מצד הכבד ולפי זה כל מקום שניקב מבר הכבד טרפה
וכן הבית כ"ך בשם כתיב נדולים ולפי"ם להתיר בדברי הכ"ם ע"ו ביאר דמצד הכבד אתא למשוטי אותו מלבד מבר הכבד שהוא מרוש על דוכן הנקבה לפי שהדוכן

אפי' כולו טמון בבשר הכבד טריפה ואם צד הדק שלו כלפי חוץ
כשרה שאנו תולים לומר דרך הסמפון בא שם. (ומקל מצד הסב מוכח
לגד הסמפון אבל אם פונה לגדדין נבל מבין טרפה) בס' דברים אמורי'
במחט נבה אבל בדק' אין חילוק וטרפה ושיעור נבה כשיעור גרעיני
של תמרה: ז מחט שנמצא בסמפון גדול שבכבד והוא כיסמפון
הקנה שנכנס בתוכו וכן אם נמצא בסמפון גדול של ריאה כשרה:
ח ניקב טרפש הכבד נקב הפולש מצד הכבד טרפה

מו אבל אם נטרכה בסירכה בצלע כשרה: (סג"ס) ואם נסרך טרפה
הכבד לבית הכוסות יש לבדוק בכרס מז שנולדו יש שם קון או מקום שניקבה
ועל ידי זה כל סירכא זו כן מצאתי (בבדיקות ישנים) ולאיתי מקום וכי
נהוג: ט נמצא מחט בטרפה מז ספק טריפה: י נמצאו שני בבדים
בבהמה או בעוף טריפה יא רכל יתר בגמול דמי והוה ליה ניטל הכבד:

מב דיני טרפות המרה. ובו ט סעיפים:

א מרה שניקבה טרפה ואם נקבה בגנר הכבד ב והכבד מותמו
בשרה: (ג נסרכה סירה למקום אחר כשרה) מרד פמ"ט ות"ל הלריך
(ומ"ל סי' מ"ו): ב ניטלה ביר או חסרה טריפה: ג אם חסרה
המרה קורע הכבד שתי וערב ד וטועמו בלשונו אם יטעום טעם מר כשר
ואם לא טעם טעם מר יצלנו בגחלים ויטעום אם יש בו טעם מר כשרה
ואם לאו טריפה (ז ואף עכשיו נוהגים לסמוך על טעימת הכבד:) (פסקי
מהרר"י סי' ל'): ד נמצאו

מכסה סנקב אף שלינו נכנס לתוכו ודבוק בו ונס זה נכון ושיקר ופיי' בפרי"ע
ק"כ חלק ל"ד סי' ק' ובתשו' הרשב"ל סי' כ"ח: טו אבל אם נסרכה בו הטעם
כיון שלין מיפולו מתחת עצמו מהני ליה סירכא ושלר מיני סתימ' וכמ"ש בס"ק
י"ג ובלאו הכי מין כלן בית מיקים מטום דלא לאסכמן סירכא אלא כריאה ובדלעי
בס"ס ל"ו לדעת המאגר ות"ל הכא כ"ע מודו דכשרה מטעם ראשון שבתבי ומ"
כמ"ש בס"ס ל"ו בס"ל: טז מנולדו יש שם קון בו' כתב בס"ל דכל
שנמצא מקום תקוב בכרס ומנגר לאותו מקום נמצא סירכא בכרס שלינן לקומר
דודאי הסירכא בלה מקמת המקום שנקב הכרס מעבר לעבר לבל נמצא קון או
מקום מוכם כך בכרס ולאינו תקוב בו אם"ש שפכית הכוסות נסרך לאיזה מקום אין
להטריף ע"כ ויפה כתב ע"ש: יז ספק טרפ' ואפי' כולם טמוכ' בטרפה מעטם
דקייסי' שמא ניקב ל' מקומ' ריס הפנים ליכנסמן לשם ולאין מילוק בין קומה
לגיו לו לבר ב"ק וש"ך: יח דכל יתר בגמול דמי נ' מירוסים יש בדבר
ונכל קדמ' מיכייסו ליכא קומרא ולליכא קולא. אפי' הא' לרש"י שם"ל דכל יתר
הוי בסתר אבר אחר בגנדו. ולפי זה ליכא קומרא לענין כבד שלם כמלא לה
שני כבדין ואפי' דבוקין אלא בנקוי מרה ושלא בנקוב אינה טרפה שהרי כבטולין
דמו. ומיהו קולא לענין מגול שלם במלא לה ב' מחולין ואפי' דבוקין בעוביין
כשרה שהרי הוי כלילו ניטלו שתיהן וניטל הגמול כשרה. אפי' הסכי לחלמ"ן שמפרש שלינו כאסר אבר אחר אלא בגמול הוא עם המקום שהוא דבוק בו ולפי
זה יוצא הדין הסך מ"ש לדעת רש"י שלא נמצאו לה ב' כבדין אם הם דבוקים אלא במקום מרה ושלא במקום מרה כשרה שהרי אפי' אחד מהם נוטל מקום המקומר לו
בשאר כולם במקום מרה וכולם במקום אחת אבל אם הם דבוקים אלא בשאר מקומות טרפה. ואם נמצאו לה שני מחולין אפי' דבוקים בעוביין כשרה
ולדעת רש"י בכל גוונא בני בכד טרפה ובני מחולל כשרה. וכן אם היה יתרת רגל לחטה מצות הבידין וה"ה בנמצאו לה ב' מרות שלינו דבוקים אלא זו למצמה ווו למצמ'
לדעת רש"י טרפה ולדעת הרמ"בן כשרה. אפי' הנ"ל לרש"בא ולעולם הוא מיקל יותר מהרמ"בן שפי' בגמול דמי הייכו כלילו הוא בטול בלבד קלאר וכל יתר
שלילו אתה בוטלו לבדו מקומו טרפה אף זה טרפה הא לאו כי כשרה ולפי זה שני מחולין אפי' דבוקים בעוביין וכן ב' כבדים אפי' דבוקים מקום מרה כשרה
בכל גוונא. ומיהו לדך מירוש' כמי מסכתת ביה קומר' מפי מרה"י כגון שני מחולין שלאר מהם בכנגו בקבירו בשני שלם יכול לאחר מהם לא יטאר בקבירו כמוני
ביכר והב מלדעת רש"י כשרה ולפיש' וז טרפה ופי' הרמ"בן לינו מחוור כל הצורך דעם זמות בגמול אינו אלא בגמול לאחר בגנדו כמי לו בגמול לבדו אבל
לגמ' בגמול הוא והמחוור מה לינו בעצמם והר"אם בתשובה בלל ד' סי' ק' לא הזכיר אלא מיטת רש"י ומיטת הרשב"א אבל מיטת הרמ"בן לא הזכיר. ולענין דינא לא
נקטי' אלא קומרי מיטת רש"י ומומרי מיטת הרשב"א והרמ"בן בכ"ב כתב דלאסר בתרוייהו קאמר תלמוד לומר כלילו ניטל הלאחר בגנדו וכלילו ניטל הוא בלבד
לומר שבל מקום שלילו ניטל הוא בלבד קמור יותר אף בזו מקמירין ע"כ ומוב להקמיר בזה. אבל להקל בדברי הרשב"א אין להקל בלל אפי' בהפסד מרובה קולא
מרה לא כתב כן אלא להלכה ולינו נופי' כתב דלמעשה ראוי להקמיר ומוד מהר"אם ובהרמ"בם וכן מדברי בה"ג בדין ב' כבדים כולם הטכיסו עם פי' הם"י ומוד
כ"ל להכריע כפירושם מהא דאמרינן בפ"ו דבכורות דף ל"ט ואת שתי הכליות ולא בעל כוליה אחת ולא בעל שלם כוליה ומשמע דלאיתי' הטם בגמר' תמיס יהיה לרגון
לאחר רקמנא תמיס אין מסרון לא וכ"כ הרמ"בם בפ"ב מה' איסורי מובח ות"ל וכן אם נמצא ל' מהאיברי הפנימיין מסר אע"פ שאינ' טרפה ה"ז אסורים לחוזבה לא מפני
שהיא בטלת מוס אלין מסרון שבפנים מוס אלא מפני שאין מקריבין מסר כלל שבאחר עמיתי' יהיו לכם וכל היתר כקבר לפיכך אם נמצא שם שלם כוליות או שני
מחולי' פסולה ע"כ ואם אית' לכל יתר בגמול הוא שלא בגמול הוא עצמו כדע' הרשב"ל או הוא והמקומ' עמו כדעת הרמב"ן ל"כ לאם נטרפת בג' כוליות פסולה ואלא אין
כאן מסר אלא היתר ומתים קרי' ביה שאין כאן מסרון ומ"כ מיירי מסר מפני היתר מסר מפני היתר ודע דאם הם דייק מלשון דמוניא
דשלם מה שלם מעיקר אף ל' מעיקרא ואלא נמי אית לן לדיקי שלם דומיא דאמרת מה ל' כשרה ומובדלת לאמרה אף שלם מוסרם ומובדל כל ל' ה' לעצמו ואמ"כ כן
מפלינן מטום מסר ל"כ כל יתר בגמול דמי ודלא כהרמ"בן והרמ"בא ווו היא דאיה מכרעת כפי' רש"י והכי נקטינן ומ"ש מהר"אם נמצאו ב' כבדים
טרפה הייכו אפי' אין דבוקי' זה בזה כלל וכפי' רש"י. ופיי' לקמן בסי' מ"ג ס"ק י'. אם הם ב' כבדים מתחילין למטה מכוח במקום מרה ובמקום מרה אחר דינו
לקמן בסי' כ"ה ס"ק י"ב: דין נטרפת מסרה בידי סמים יתבאר לקמן בסי' כ' ס"ב. אבן שנמצא בכבד של בהמה טמון בכבד הכבד כשרה לפי שאם מעבירה ממות
שמאכל מירד אל הכבד להתהוות הדם הריק ס"ז ל':

מב א מרה שניקבה בו' כתב הרשב"א דאפשר לתלותן בסכין או בדיקה דבנקא תלינן כדלעיל סי' ל"ו בני ביאה וכ"כ רבי' ירוחם בשם הפסקנים
ופיי' בת"ק כלל ק"ו: ב והכבד שותמו בו' פיים הרמ"בם בפ"ו שאם לא נמתה הנקב אפ"י שהוא מיוך לכבד טרפה ע"כ: ואם ניקבה
הכבד ל"כ כבנגד טרפה כדלעיל בס"ם בפ' מ"ט דף מ"ט: ג נסרכה המרה בו' הייכו כדלעיל ס"ס ל"ו ובדלקמן ס"ס מ"ז אין סירכא פוסלת אלא בריאה ולא
בשאר איברים ומשמע דלא היא סירכא אלא המפשטות לקות וכבר כתבתי לעיל בס"ס ל"ו דאין לסמוך על זה ת"ש: מרה שהיתה בולעת מבין הבלעות לאין בין מוד
הבלעות ובולעת המרה שלימה ונפקו לחוצה ושלא נמצא בה נקב כלל בס"ן בסי' ע' הסיב לרבינו דלמאי ניחוש לה לפי מנהג דליון שהיתה דבוק בין
הבלעות אין מסרון ולא נמצא בה נקב כלל בס"ן בסי' ע' הסיב לרבינו דלמאי ניחוש לה לפי מנהג דליון שהיתה דבוק בין
לקייסינן שמא ניקב מ"י קון הנגיע לקלל הנוף כבר פסק המחבר לקמן בסי' מ"ט ס"ד דאולין להקל ומוד שלמי הכא שאינו בעשה מ"י קון ראוי היה שנם הטור תמיה
לקוב מכ"ל ודבריו נכונים בס"ד כיון שעשור היה שלם אבל אם היה נקוב מצד קון טפי ליכא לחתלי בקון מ"י קולי ואם הנקב הוא בריאה הפנימיים טפי ליכא
לחתלי בחולי מבקון ובזה כתב המחבר לקמן שאינו לקל ומדע דהא בהיא סייס הב' דיש מחמירים אל"כ כיכר שאין הנקב מחמת קון ע"ל ות"כ לאסור פלוגת'
הגלעות אפשרינן ואית לן למיחר דע"כ לא פליג עליה אלא באיברי הפנימיים אבל בעשור נקוב מבקון מחמת דל"מ נריך שיהיה כיכר שאין הנקב מחמת קון וכן מוכח
מתשו' הרשב"ל בסי' רע"א מ"ט. ופיי' בתר' לדרבי בסי' קנ"ג. ועיין בת"ש לקמן בסי' כ' ס"ק ב' מ"ט: ד כיטלה ביד טרפה וכן לקמן בסי' כ' כתב המחבר
שבל אבר שניקב בתשבו טרפה כך אם כיטל כולה טרפה בין שכיטל בקולי לו ביד ויש לתמוה בזה שא"כ איך פס בסיוף שאם הסרה המרה שיטשום הכבד ואם יש בו
טעם מר כשרה ומה בכך שיטמא טעם מר בכבד מ"מ הרי כיטלה כים המרה והוא טרפה ומשמע דל"ל דלקמן מיירי כשהשליך הבני מעייס ומבקקא לן אם הסרה היה
עמהם לו לא לסמת' כיון דטעמיכן הכבד ואין בו טעם מרה הוא הוכח' שלא היתה בבאן מרה לעולם ואין זה בכון דכיון שהשליך הבני מעייס אוכלין בתר דוגא
דרוב בהמות כשרות הן ותלינן שהמרה היה פס הבני מעייס שהשליך ונס פסט דברי המחבר לקמן לא משמע הכי ובאמת שלולי שיש הרבה מהגדולים שהכשירין
בכיטלה המרה הייתי מתריע בפשיטות בדין זה דכיון דקי"ל לכיטלה המרה דהייכו כים של מרה טרפה מה בכך דלשכיקין הטמא מרה בכבד זה הוכח שהיה
בבהמה זו מרה אבל אם כ"ל כיטלה ות"כ הו"ל לטרפה אלא הטמא ולאי שנה"ג שכתב דין זה לא פסיק ליה שילתא להתריע בכיטלה המרה ולהכי הטיל פשרה
שאם כיטלה לגמרי דהייכו שלא נמצא אפי' טעם מרה טרפה אבל אם נמצא טעמא דמרירות אף שכיטל הכים כשרה ואף שאיני רואה טעם המיקר לחורלה זו מ"מ
הכי נהוג עלמא: ה טועמו בלשונו ות"ל דאם בפ' ביד הנסר פרכינן בשר בקבד מאן דטעים ליה ואמרי' כמי בפ' כל הבשר דקתרה שאלא בה בשר לאכול
לאכול בה דוקא מטום דלא אפשר לטעמיה אלמא אסור לטעום דבר איסור בשאר כל הקולקין בס"ם ק"ם ו"ל דשאני התם דעיקר מעיקר מקום מ"כ הכא דסני בלכיכה
בשלמא ולפי זה בשר שאינו ידוע אם מלוק היא לו לאו מוחר לטעמו בלשונו ודלא כמהרש"ל שאסר מ"כ הטם בריך טעימה מרוב לטעום יפה אם יש טעם איסור
לו לאו שבטעימ' מועטת אולי לא יראנים ואתי לטיכל איסור אבל הכא לא התירו אלא טעימה פורתא ואם לא יראנים הוי לקומרא מ"כ שאני הכא דאיכא רובא דיוב
בהמות כשרות הן ולא"נ דביא הך רובא שהרי המרה הקרה לפנינו מ"מ רגילות הוא שבלע בהקומה ולא ריע כולי האי וכ"כ בש"ך אלא שאין זה בכון דבכי דלא
לסיר מטום טרפה אבל ליאסר הטעימה מטום איסור דם ולהכי מקומרת כדמנין מעיקרא ודוק: ו טעם מר כשרה שאמרו רז"ל בכבד כושם ומרה בו
טריפה: ז ואף עכשיו כו' מטום דרבו המבשרין בהסרה המרה וכדאי הם לסמוך עליהם לבל הפסות בכה"נ כ"כ בד"מ. ועי"ל סי' כ"ו וסי' כ"ם. פעמו מקומה
ונמצא מר ומוב טעמומו ולא נמצא המרירות אלינן שנתקלקל מה שבלע הכבד מן המרה ובשרה הריק ס"ל:

ח כמבלו ב' מדרסת טרפה לפי' לינן סמוכים זה בזה כדלעיל בס"ם ס"ל ס"ם ס"ם. ומיהו ה"מ היכא דלא כתב מעם דמדרסת בכבד אבל אי איכא מעם מר בכבד בודאי כשרה בתב"ם מדין פסרה פרה לגמרי ופשוט הוא: ט ומס היא לא ובראים כשתים ירק דלאו דוקא שלא מדרסת דמילתא בקבו וה"ה אם נפרדות זו מזו ומקום מבורן אחד וכשמגביה כבר האחד סוכך אל הסני דרך מבורן וכ"כ רבינו בתשו' סי' קכ"ל ע"ם. בתב הריב"ם מעשה בא לידי שסיתה בועה כמו כים מקום ינאלה סמוך לחרם תלויה בסמפון סמוך לה בריוקה אצבע ולא הוו שפכי אהדדי וקרעו בבועה וינאו מים וכיון ומעמו המים ולא היו מרים ומכשרתים אהדדי מרה היא אלא בועה ואין טרפות בועה אלא בריאה: י אם בקבוה כו' כשרה ומה שלא בשפכה מתפלם מים מתמת עובי הליבה ב': יא כמו ריוקה אצבע ואף על גב דלקמן בסי' מ"ו בשיבן ריוקה אצבע לחמה ריוקה אצבע לחמה מעם שאני מעוש שבריך המאכל לבתת מס"כ הכא ס"ך: יב אם שפכי אהדדי כו' ואף על גב דבריאה לגיל ס' ל"ו ס"ה אחרי איכא היינו מעוש סמוכות מעל"כ בכבד דאע"ג דיטלו סמוכות כשרה ס"ך בסס ל"מ. כת' בס' אהל מועד מרה שבתרוקה' והכים תלוי במקומו כשרה שתולין דרך הסמפון בשפך המרה ולא דרך בקבו ומסתברא לי דהויא ריעותא לבבר כה בפיסה ואם אחר בפיסה לא יאמר הס בקבו עפי איכא לאתלי שבשפך דרך הסמפון מלעיר מהמלא הבקבו קרום ואינו ביכר: יג והבני כו' בבסקי תום דתולין בי' קי"ב כתבו דאילו אין לסס מרה וכן בכיה בס"ך בסס כתב נדולים וכס' שער הסמים בתאבר רביעי כתב וז"ל וקבע ב"מ שאין לסס מרה כלל וזה שיש לסס בתעים כגון יונה ומין הסליו ונסור דרור. ויש שיש לסס מרה בבטן ובקבע מסס שיש לסס מרה בחזקן. ובני ואיל לומרי' שלסס שהמרה היא בחלים שלסס ע"כ. ועיי' בדר"ק סוסק סי' ז': יד נרעין שבמצא במרה כו' בס' ס"ם הבית קבית' דאשתבח בתרה אמר רב אבי כי הוינן בי רב בבבא אמרי' בא ודאי סמפונא בקבו ואתאי ואע"ג דלא קא בפקא מירבל הוא דרבינא ליה וה"מ דדיק"ל אבל דוחתא מיבוש בוש וכת' רב"י דמאן דעריף בתמ' עריף למי בהא ולפי זה לדידן דמבעריכן בתקש מעוש לאמרי' סמפונא בקבו ואתאי ס"כ מבעדי' בנרעין זית אבל דעת התו' והרא"ש והטור והמרדכי דאף מאן דמבעיר בתקש מודה בקבייתא דוחתא לפי שהם נסים ואינם יכולים לבוא בריוח דרך הסמפונות חייבי' שמא ניקב הוטש וחזר ונכנס בכבד ולפי זה מתש שבמרה בתבון ונקבע מסס שיש לסס מרה בחזקן. ונבי ואיל לומרי' שלסס שהמרה היא בחלים שלסס ע"כ. ועיי' בדר"ק סוסק סי' ז': יד נרעין שבמצא במרה כו' בס' ס"ם הבית קבית' דאשתבח בתרה אמר רב אבי כי הוינן בי רב בבבא אמרי' בא ודאי סמפונא בקבו ואתאי ואע"ג דלא קא בפקא מירבל הוא דרבינא ליה וה"מ דדיק"ל אבל דוחתא מיבוש בוש וכת' רב"י דמאן דעריף בתמ' עריף למי בהא ולפי זה לדידן דמבעיר

להתיר דאפי' בנתפסקה כשרה: ג אפי' מד מקום חריץ עד ועד בכלל דהיינו הלובן בכולית ואע"פי כן כשרה כמבואר בדברי הרא"ש וברש"ל וכן יש לדקדק מגירסת הרי"ף דיש פסול בזה ובזה דהיינו נקות ובלקות מבואר שם בגמרא דבעינן שיגיע לתקום חריץ מיכה דכי אמרי' כמי שתם דנקב פסול בריאה וכשר בכולית מיירי בכה"ג דהיינו אפי' מגיע לתקום חריץ דאל"כ הרי דין נקב בכלל פסול בזה ובזה דמיא לנקות אלא ודאי כדאמרן: ד עד הלובן מד ועד בכלל דבעינן שיגיע לתוך הלובן וכ"כ ר"ל: ה מכת חרב כו' כתב הא"ה דמכת חרב לא בנקבה לבדה אם רק בקצה לבד אם הגיע לתוך הלובן אפי' אם הגיע לתקום חריץ כשרה ע"כ וזה יש דעת הרבה בכלן ובילקוט הש"ך דמכת חרב היינו בכה כדרך שמכין בחרב לבד בתוך הנקב כשר ע"כ ואין זה עיקר לדינא מהסרה דא"ש דמקו בכוליית וקטלוה דמסתמא הוי נקב אלא דקתני אם הגיע המכה לתקו חריץ וכמ"ש הרב"ש והרא"ש והר"ן ומיהו בנקב לבדו אם אפי' הגיע והתום בר"ש מ"ש פירשו דהא דסריך הרב לתוך כליתו מי קא מיירי ל"ל לתוך דמונלא לו מיס וכיס מ"מיס לתוס למלן דמעברא דסתם פלוגא הוא בקיע באמצע לבנים ואפשר שיין שהנקב לא הזכיר דין בקיע לבנים לזה כיון בעכת חרב שהגיע אף על פי שבאו"ה אין פירושו כך: ו והוא שהגיעו עד הלובן דע שרבים מפרשאונים והקדמונים אוקמים על פסק זה דס"ל בשיטת הרי"ף לנקות דבעינן שיגיע לתקום חריץ היינו דוקא לנקות זה דמסתם אבל מונלא לא איכבד בתלמוד אפי' לא הגיע לתקום חריץ ול"ל עיקר כדברי המחבר ובאמת טעמי קדמ"ה דכיון דבגירסת הרי"ף בלא הדברים הנזכרים ובגירסת רש"י ופירושו בא הדבר מבואר אלא מונלא בעינן שיגיע לתקום חריץ ילפד סתום מן המפורש ועוד כיון דאפי' לנקות דמסתם בעינן שיגיע לתקום חריץ כ"ש מונלא ותדע דמונלא בריאה כשרה ומסתם אף בריא טרפה ומכין לבו לסוכיף מומרא על מה שנזכר בתלמוד שעיקר הקיות הוא בחרין מיכה ילפינן שכל לנקות שיש בכוליא אינן אלא מתגיפין בתקום חריץ הא לאו הכי כשרה ועוד הרי כבר הוכחתי בסי' מ"ס ק' דבחולי לנקות ובינו לא מעורפינן בשביל שהיפה ואם באמר שאין הטרפות אלא מכר עצמו מקום המונלא דאיכא הסתא אין לו טעם לזה כיון הלא הגיע לתקום חריץ ובדבר ביכבר ועוד כל הכהו בני דקתני בא"ט בחדא נוונא מתוקנו וכשר בריאה ופסול בכוליא דהיינו מונלא הוי דומיא דאידך דפסול בריאה וכשר בכוליא דהיינו נקב ול"ל כי היכי דנקב כשר כשהגיע לתקום חריץ וכן כי קתני פסול בזה ובזה דהיינו לקום אינו אלא דוקא כשהגיע לתקום חריץ מיכה ילפינן דכי קתני כמי כשר בריאה פסול בכוליא דהיינו מונל' דהוי כאידך פסול דאינו אלא בשהגיע לתקום חריץ והכי נקטינן: ז אם לא היה הלקות אלא בלובן כו' טרפה כ"כ הרב בב"י אבל מבאתי להרא"ש הובאו דברי בס' תרים דעים סי' י"ב סכת' ז"ל ונקות' דכוליא הא פרישו לה והוא דמטי לקות' לתקום חריץ ואם לא היה בשאר הכוליא מיכה טרפ' דהא והוא דמטי אמרי' ולא שהוא נוגע לבדו אלא אם כולו אם רוכו עכ"ל ויש לדקות דאיתיו דאי לא הוה קאמר תלמוד הכי ה"א דלקות' בתקום חריץ בריאה אם בשאר הכוליא חוץ מתקום חריץ דהויא טרפה לכי נקט והוא דמטי כו' לאשמועינן אלא בשאר הכוליא כולה לקייה כיון אלא הגיע לתקום חריץ כשרה וכיון דאשמועי' תלמודא שעיקר הקיות אינו בחריץ ממילא שמעי' דכל שלקה בחריץ לחודיה טרפה ולפי דברי המחבר כולהו מיקר וכ"ש לתקום חריץ ואם מצאתי נ"כ להא"ה בסברת הראב"ד שכתב בכלל כ"ג כלומר שבשתנו מראיתן מלבד דיוקן טרפה ודוק' ובשתנו כולן אלא מקצתן ע"כ אין לפיוק אלא בזה ועוד שאם הא"ה הוא היא כמו שהכין הב"ח ס"ל שדרך הגיע הגיעו מראה לתקום חריץ אבל במקצתן אלא הגיע לתקום חריץ כשר ואם"כ אלא לדידי אי איכא הגיעו מראה בתקום חריץ אלא בשאר הכוליא דטרפה הוא ועוד אני אומר שהראב"ד כדאמר בכאן בזה מטו דאוקל לטעמי' שהכור בא בהגיעו מראה דריאה שאינו פוסל אלא נכולה אבל לדידן דק"ל דבבכל שהו פוסל ובלמטל בסי' ל"ק ה"כ פוסל בכל שהוא כיון שעיקר הלקות בלובן כ"ל: פסק אם הגיע ללובן טרפה: ועיי' בא"ש בריש סי' כ"ט ע"ש: ח כמאלו בכוליא אבנים כשרה כי מעט יורדים לגיד הפרוש וכתב בא"ק דאפי' כמאלו האבנים בתקום חריץ וכן כל עיקר אע"פי שאין כל' כן מדברי הא"ק שהגיה הב"ח: ט עד כפול מדקאמר כפול אתם' ולא קאמר בינוניים כמו בשבבה משמע דכפול קאמר והשתא ניקא דעבב בינוניים גדול מפול קטן ל"כ לאפשר דמלא בינוניים קאי לתרוויהו ובתקומן בא"י הין מעבנים גדולים ובלתים' בא' בתרא דכתובות ובש"ך כתב דמבדר"ן קביב מסיק דהוי עבבה מעט ולישא שאינו מסיק אלא דהוי פינ"ן בלא"ו ואינו עבבי הגבן אבל ל"ל עיקר דהוי עבב מעט כפשטי' ובדפרישי' וכן פי' הב"ח ומהרש"ל ודאמ"ן: י ופול בכלל טרפה ובה"ג מכשיר כפול וכן דעת הראב"ן בסי' רכ"ו והמ"ו ואע"ג דק"ל כל שיטודי חכמים להקמיר ובלתים' בא"ט דף כ"ד מ"ש כתבו התו' שם דף מ"ו דה"מ בשבבה לו בבריאתה ומיהו אין בזה כדאי דאיכא במימרא דאמורא איכא לפרושי נקולא לו לאומרא ומ"ל מכין לבו לפרושי הכא לקולא דאין לומר דבמימרא אמורא לעולם הוי עד ולא עד בכלל בין לקולא בין לחומרא דא"כ היכי מספקינן במימרא אמורא בא"ט אי הוי עד ועד בכלל או דילמא עד ולא עד בכלל ולכן העיקר להקמיר בספק המקב' ול': יא קטנה בתולדת' כשרה כן דקדקו הפוסקי' מלשנא דהקטינה אבל מלשון הרמב"ם שכתב בסוף פ"ב נמצאת קטנה ביותר טרפה משמע דבכל נוונא טרפה וכ"כ שם הל"מ ולא שם הרב לדקדוק מלא הקטינה שהרי מביאו בא"ט ריאה שהאלימה ובהגיה ק"ל בסברת רוב הפוסקי' דאין חילוק בין אלמה לאלימה ואפשר שלשון הרב אינו מדוקדק ואף לדידיה אם נבראת קטנה כשרה שהרי טרפות זה מני הרב תקת סוב בטולה ולדעת הרב אבר שנאמר בו אם ניטל טרפה אינה נאסרת אלא בנתקת אותו אבר אבל אם נבראת חסיר הרי זו מותרת וא"כ בטרפות זה מני אם נבראת קטנה כשרה ויש לדקות דכיון שאלא יש טרפות בכליות בניטלו א"כ אינו נכנס תקת כלל אבר שנאמר בו אם ניטל טרפה ואפשר דאף בנבראת קטנה טרפה • ומיהו לעשה כאן שלא בא הדבר מפורש בדברי הרב ול"ל לאיכו יש להתיר בפשיטו' כדעת שאר הפוסקי' ול': יב והיכי ידעינן כו' בבלבו והיאך כדא אם מקומן אם היא כולה מלאה ואין שם חלל הכניסתה ולא ריקות כלל אם כיבר שכך היתה תחלת בריית' וכשרה ואם כמאלא חלל שם נאמת הקטינה ואסור ע"כ: יג בבר כאבר ואיך תקור להכשרה כו' אינרא דבר"פ בשמה המקשה אחרי' דטרפה שבטרפ' טוב אין לה היתר ולמיכך אמר הכותב הזה דכיון שבאסרה איך תקור להכשרה ואי מהא לא אירא ותקני ליה הא דאמרי' בא"ט דריאה שניקבה ונתקן סותמת' כשרה והוא דסניך בגיטרא ולישא אתם דזהו פיסול הקור להכשרו אלא מניהו טרפה שיש לה היתר דמקמי דסניך הוא טרפה ובבר דסניך הוא כשרה ולעיל נמי בפי' מ"ל כ"ה נמי טרפה הכבר אחרי' אם כיקר טרפה ואם בסתם אל"כ כשרה אלא מאי אית לך למימר דבסי דע"י מעשה אדם בבטילת האבר עצמו שוב אין לו היתר ובדלקא בס"ם כ"ו אבל מעילא אה"כ דאיתא ליה תקנה וא"כ ה"כ אע"פי שבשהקטינה מתמת חולי טרפה ה"מ בהיות' בקטנות' אבל אם ניטלה בתבטל הכאב שהיה מבאיכה יותר והדר בריא וכשרה ומצאתי לפרש"ש בא בהמה המקשה דף פ"ק ע"ד שמילא בא"ש ע"ש וכ"ת א"כ קרוס שעלה מתמת מכה לבבר דהא הסתא סתומ' היא זה אינו כלום דכיון שסופו ליפתר כבתור דמי ואין כאן סתיה כלל אם שאיר שבילה שמקטינה טוב אין לה טרפות עוד מבר אותה כולה ונם מהרש"ל הסכים עם מ"ש אבל הש"ך והט"ו הסכימו לדברי הים מי שכתב: יד אם היו כולה כו' כתב הב"ח דאם לשון משמע דה"מ כשהלשיה במקו' אחר אבל אם מומדת זו אבל זו ואיכא לקות' בחדא אז הוא טרפ' דאמרן ליתא לן דהיתירה לקייה דילמא הכולה אחיכה יתירה לקייה וק"ל לקות' בכוליא אחת טרפה ע"כ ומשך אחריו ס"ן נסי' כ"ח ע"ש ומהרש"ל כתב בהסך ואין דבריהם נראין אלא בכל נוונא ים להכשיר וכן דעת הט"ו וכל זה לפסק המחבר ז"ל ואין סברו מבוור בעיני לפי סברתיה לראב"ן בסי' רכ"ו שכתב וז"ל בבראת בב' הקטינה אחת מהן לו בחתת והקטינה בהסוה ודאי לקות' היא ע"כ וכן היה דעתי מקודם ראותי דבריו דכיון שבכליות אינן מפלין ואין מורגדין דהא ק"ל

בטלו

מו דלונן בכולי לקיתא הוא מז וכל שינוי מראה יז פוסל בו״ ט
ט ליא שהאריכ׳ כולה או מקצתה כשרה: יח אין טרפות בבוליא של עוף:

מה דין אם ניטל השליא. ובו׳ סעיפים

בחמה יט או עוף שניטל האם שהולד מונח בה כשרה (הנ״ה) וכ״ש ניקב דכשר כ״ש מפשיטי׳ לאכור בניקב מו כיומיק (תוס׳ ורוקח) יש להסתיר אם לא מקום הפכל מרוכס: ב ניטלה שלפוחית שמי רגלים נקיים לתוכה כשרה כ״ ויש אוסרין: (והכי נקוט להטריף אפילו בניקב):

מו דיני טרפות בבני מעים. ובו׳ סעיפים

ניקבו הדקין טריפה יט ואפילו ליחה שבהן כותמתן אינה סתימה ואפילו היא רבוקה בהן הרבה עד שאין יכול להוציאה אלא ע״י הדרחק כ ואם חלב טהור סותם כשרה שכל חלב טהור סותם טמא אינו סותם נ חוץ מקרום שעל הלב וחלב שעל גבי הכרכשת (מ׳ מעי הבנוק נפי סטבפת): שאע״פי שהם טהורים אינם סותמים והחלב חיה שכנגדו אכור בבהמה אינו סות׳ והעוף כל שומן שלו סותם: (הנ״ה) ז ואינו סותם אלא נאותו אכר שהשומן דבוק בו בתולדתו אבל אם סותם נקב אל אכר אחר לא מקרי סתימה לטריפה: (כ״ כשם תוס׳ והרא״ש והרשב״א): ב יצאו הדקין לחוץ והוחזרו מאליהן כשרה ואם החזירן אם נתהפכו אף על פי שלא ניקבו טרפה שאי אפשר שיחזרו כמורת שהיו שנהפכו ואינה חיה

יט והה

ונו׳ נם בחיבה שעשבר בשבל בן ניקבה ובת בפי ובו׳ ובו׳

מעשה בבני בנים

שבשנה בבה ובשנה בנה בתר בתיעד בה מעשה שם ולם ובו׳ ובעבה בעבה שבתיה

שנו נקבו בנים לבנה

ובו׳ ובעבה בבעבה בבעבה

נעם ובעבה בבה בבעבה בבעבה אל בו׳ בבעבה בבעבה

בו׳ בבבה אבנה

נבעבה בבעבה ובבבה

נם לבנו אבנה בבבה בבבה

בבעבה בבבה בבבה

בבבה בבבה בבבה

בבבה בבבה בבבה

בב

(ג וכן עיקר) (נ"י בשם הרשב"א והר"ן): ב במה דברים אמורים בבהמה אבל בעוף ביוצא בזה כשר: (ד ולפי' כמה ענפים יוצאים ממנו כשר (רבי' ירוחם): ג מעי היוצא מבית הכוסות (פי' כוף הכרס עשוי כבובא וקרוי בית הכוסות והמסס מקובר בו והמאכל נכנס מבית הכוסות להמסס והוא האלטומכא. ולפי שעכל המאכל נקרא המסס מעכין במסס נופל להמסס כשיר' והיוצא מבית הכוסות לכרס טריפה: ד אי אית לה תרי ה כניא דיבי טריפה ואי שפכי להדדי כשרה: ה הרא דבנתא ו שיוצא מאמצעיתה יתרה שתלוי ברקין כמו מעי קטן ז באורך אצבע כשרה: (הנ"ה) וכל זה דסיתר פרום בראשו ואין הרבי יונה ממכו אבל אם הוא פתוח בראשו טריפה דהרבי נוסל נגוף (כך משמע מדברי ס"ה אלו טרפות) ומוד דהוא בקיבת הדקין:

מח דיני טריפות בקיבה ובכרס. ובו י"ב סעיפים

א קיבה (קיבה הוא כיס שנמעי הבהמה שהמאכל נכנס לכרס ונכנס לכרס שקורין פל"כן עשוי כבובא וקרוי בי' הכוסות והמאכל נכנס מבית הכוסות להמסס ומהמסס לקיבה ומהקיבה לדקין) שניקבה טריפה ח ואם החלב שעל היתר כותם הנקב בשרה אבל שעל הקשת אינו כותם ב ט כרס שניקב טריפה ואין לו דבר שיכתום אותו שהרי החלב שעליו אסור: (הנ"ה) ג תולעים שנמצאו בכרס בשר דמן הסרס הן נדלים לו הנהמה אכלה אותן. (ס"ד סי' מ"ו) ג ז בשר החופה את רוב הכרס והוא המקום מן הבטן ט שאם יקרע יצא הכרס אם נקרע בשר זה טריפה אע"פי שלא הגיע קרע זה לכרס עד שנראית אלא ביון שנקרע ו רוב עובי הבשר הזה או ניטל טריפה וכמה שיעור הקרע הזה בארכו אורך טפח ואם היתה בחמה קשנה ונקרע ו רוב אורך הבשר החופה את הכרס אע"פי שאין באורך הקרע טפח טריפה הואיל ונקרע רובה: ד י אם נקרע הבשר הזה ע בעיגול או באורך אם היה יתר מבכלע' והוא כדי שיכנס בו גרעיני תמרה זו בצר זו ברוחק אם יש בה איכל הנשאר סביבותיה בשאוכלי אותה או בריוח כשאין בחם שום איכל כלל הרי זו טריפה שאם נקרע ידוע שנעשית קרע זה יעמוד על טפח: ה יא אם נתמסמס בשר זה עד שהרופא גורדו חשוב כניטל. (הנ"ה) ואין לנו בקיאין בכסר שהרופא גורדו ולכן כל מקום שנשתנה מראית הבשר דינו כניטל. (מרדכי וב"י בשם הגהות מיימוני) ו מחט שנמצא בחלל הקיבה או הכרס דינו כחחט שנמצא בבני הכוסות: ז המסס ובית הכוסות דבוקי זה בזה יב ואם ניקבו במקום חבורן יג אפי'

ז כאורך אצבע לאו דוקא אלא ה"ה לפי' יתר מכאצבע וכמו שיתבאר אחר"כ שהכיא הב"י ע"ש:

מח א

ואם שקלב וכו' פיין לקמן סי' ס"ד ס' י"ד: ב כרס שניקב ברפה כו' הם דברי הרמ"ב בם בפ"ו מהלכות לשחיטה הל' ט' ובר מבינא אבל דין בשר הכוסה את רוב הכרס לקמן הוא מוסכם לכ"ם ולפי' להנהו אמוראי אלא מפרשי דהוי כרס הסיבוכה דבא הוי מבב שבעתא דמייתי הב"ם ריש ס"ט ולאסוקי מסכ"י בכאן ובכ"מ בפ"ם הכיא דעת הפוסקים כר"י בר מבינא ואין שם מקומו אלא בפ"ו דין כרס שניקב שיטפי"לא דק: ודע שהרמ"בם קלי בשיטת רבינו אפריים שאוסר אלב הדבוק לכרס שעתה הפריסה וכתב"ם המרדכי בפ"ח אבל לבני ריינוס שהבינו בו שיתר לאכלו וכתב"ם ההגה לקמן בסי' פ"ד ס"ט כל שכן שאם ניקב הכרס ונקלב זה כותתו למסכי. וכת' בם"ו שאף אם ניקב נמקו שהחזיל דבוק בו והטחול סותמו לא מהני כיון שהקרו שבל הטחול אכור משום אלב וכדלקמן בסי' כ"ד ס"ט: ג תולעים כו' עיי' בש"ם בסי' ל"ו ס"ק י"ב ובסי' ל"ח ס"ק ע"ט: ד בשר הכופה את רוב הכרס הוא קרום עב העובר על כל הקלל וקורין לו פריפ"ל ויש בו מן הקוה ועל פירכים ובכר' שקרוי פב"ל תיפוטו בחבא בבלעת הקוה ורובו תחת אותו קרו' וכתבו רש"י והר"ן שאם מתקום שהכרס כלה ונאחה נקרע אותו קרום כשרה וב"כ מהר"ם מלבלר בשמו' סי' מ"ו: ה שאם יקרע כו' פי' פ"ד ס' י"ד: קוין בשמולם לפי' בפקות מטפק טרפה שאל ניקבו המעים וכפ"ם הרב"ם בשמו' בסי' רע"ו: ו רוב עובי הבשר כו' כן דעת הרמב"ם אבל הרב"ם ורבי' ירוחם ומהר"ם מלבלר בסי' מ"ו בשם כל המחברים הלוקי' עליו אלא מעורבא אלא בנקרע אם כישאל מפולם עד שבר כרס הבנימי ולא איכא הפסד מרובה יש לסקל. ומיהו היכא דליכא שפק אף שהולם הדבר ברור להתיר וכתב"ם בב"י והב"מ ודלא כהט"ז שלא הבין כונת הב"י ע"ם וכן עיקר ולאלוקי מרבי' ירוק' שנמנו כזה לדעת הרמ"בם: כת' הב"ם בפי' מ"ו שטרפות דין בשר הפופה את רוב הכרס לא שייך בעוף שהרי אין לו כרס והכיא דאיס מ"ם הל' מ"ו מעשה היה באוזא שהיה לה מכה בבטנה כמין שני בנים גדולי ופתחו בשבה ולאו שהקרקן שלמין הכשירוה אע"ג שנקרע הבשר ע"כ ומיירי בשהבר כיבר שהוא פתחת קולי ולא מפתת קון הא לאו הכי פשיט שיש לחוש שניקב אחר מהאינרי' הבנימי ע"י קון וכמ"ם בפי' כ' ס"ק כ' ע"ש:

ז רוב אורך וה"ה לרוב רוחב וכן בבהמה גדולה שטיפורה טפח אין מילוק בין מרכה לרחבה והכי מוכח מדין בקדר דלקמן בסי' כ"ז ל: ח אם נקדר הבשר כו' לשון הם"ם נקדרה בכלב טרפה שאם פתחת פתיחת על טפח וכתבו רש"י והר"ן שאם תמתא לי הוה מוסכו לבאן ולבאן שיכנס הטוגל לאורך או לרוחב תחלא בו שפה באותה קדירה ע"כ ולפי זה אורך הקוב המקיף כל הקדירה הוא כ' טפחים ורוחב הכלב הוי שני שליש טפח הכל שיש בהקבו ג' טפחים אבל הקוב והרמ"ם סבורי' וכן כר' מהקדוק לשון הרמ"בם ושמעבר שפי' מתיש' שיהיו הקפת סביב כל הקדירה ולפי זה אין באורך הקדירה אלא טפח ונמצא לפי זה שהכלב הוא שלש טפח וכן סתם המחבר ו"ל לעיל בסי' ל"ם ס"ב עיין שם: ט בשיגול או באורך פי' בין שהרמעה שגולה שנכנסין הב' תמרים ברוחב השיגול בין שהרמעה היא לאורכה וכנכנסי' הב' תמרים לאורך אותה הרמעה אע"פי שאין באורכה טפח טרפה לפי שאם יתפתקה יהיה באורכה טפח וע"ם המחבר לעיל כיון שנקרע רוב עובי הבשר לו כיבל טרפה אלא אם ניטל הבינו בקדר בעיבן רוב לו טפח הייבו בקדר בעיבן רוב אם תעשיה הרבה ברוחב שאם תעשיה שיגול אין בה כלום ומשום הכי בעיבן טפח לו רוחב וכן"פי בם"ך וברור הוא ולא כשהר"ן שביב ושאר אחרונים שלא הבינו לשון זה ונם בס"ע לא דק בזה בפ"ע ע"ש: י והוא כדי שיכנס כו' אבל הרמב"ם והטור כתבו בסתם שכל שנכנסין ג' גרעיני תמרה זו אבל זו בדוקק טרפה ויש לקוש לדבריהם שהרי הרמ"בם בת"ה דף מ"ג כתב שבתוס' בר' שבוסקים להקשיר דבכלב טרפה ועיין בדבריהם בדף כ"ד ע"ב בד"ה בכלב ביתר מבכלב ע"ש: יא אם נתמסמס כו' עיין בי' מ"ג ס"ב וס"ס ס': יב ואם ניקבו במקום חבורן כו' בשר דבלו הכי הא שפכי להדדי ולאו דוקא שהבקר הולך מקולו אל זה לאלו אל זה שלא אפי' ניקב המסס לחודיה או בית הכוסות לחודיה במקום חבורן בשרה בעיבן. מהוא דבלא

נב דין עוף שנפל לאור ושינוי מראה באברים וכו' ז' סעיפים:

א עוף שנפל לאור ונחמרו בני מעיו ונשתנו הלב וקרקבן וכבר שדרכן להיות ארומים [1] הוריקו [2] כבדתי או המעיים שדרכן להיות ירוקים האדימו אפי' במשהו מהם שנשתנו ואפילו לא הגיע לחלל כיון שנשתנו מחמת מכות אש טופס לינקב והכבד אין השינוי אוסר בו אלא אם כן נשתנה [3] כנגד המעים דהיינו בראש הדק שלו [4] וכלפי פנים או אם הוריק כנגד המרה [5] או כנגד כל מקום היותה [6] אבל הריאה אין חוששין לה מפני שצלעותי מגינות עליה: (הגה"ם) [7] ומקום [8] הוריקה נסופכה אפי' רק קצתה טריפה סופו לינקב (כ"י לדעת הרשב"א): **ב** הא דשינוי פוסל באברים אלו דוקא כשינוי [9] אחר ששלקן אבל אם שלקן וחזרו למראיתן כשר: **ג** אם לא נשתנו אברים אלו [10] ואירע ששלקן ונשתנו טרפה [11] כיון שנפלה לאור: **ד** [12] אין ירקות פוסל בכבד של עוף [13] בייתי שיש במינו מדברי שכל המדברים כבדן ירוק כבדתי:

ה נפל לאור ואין ירוא אם נחמרו בני מעיו צריכה בדיקה [14] ואי

ד וכלפי פנים אבל ראשה אחד למעלה מלא כנגד המעיים והוא הדק הנמשך מהם שבה מקום שהיא תלויה בו וכן כבד הקטן שהוא כלפי הכלעת הוא שלא כנגד המעים ואפי' כמעט ירוקה באותו כד הראשה הדק כשרה הרשב"א ז"ל: **ה** אי כנגד כל מקום שיהא דהיינו שהוריקו סמוך למקום שיות כלפי: **ו** אבל הריאה אין מוסשין לה כו' כבר כתבנו למעלה שעיקר שירקות שבלא מקומה לאור שטריפה הוא כיון שיוריק כבדתי ובין הוריק כבדתי ולדעת הרמב"ם וכ"ם לדעת הרא"ש סל"ל שהיא שמוכל מקומה הלאור שאינו אלא כבדתי דמי שירוק כבדתי ולדעת הרא"ש סל"ל שהיא שמוכל מקומה הלאור שאינו אלא כבדתי דמי שירוק כבדתי ולדעת הרמב"ם הוא כשר ולדעת הרא"ש הוא טריפה ומקום

ואי ליתא קמן למבדקה אבורה: ו נמצ' שינוי באחר מאיברים אלו אחר על פי שאין ידוע לנו שנפלה לאור טריפה: (כנ"ס) וים מכתבי' כל זמן דלא ידעינן שנפלה לאור יד דלא תלינן השינוי בדבר אחר (ר"ן ותרוכי כסף ראבי"ם ותבי' ומהרש"ל בסוף ל"ב) ויש לסמוך עלייהו: ז אין טרפות שינוי איברים אלו פוסל אלא בעוף יז אבל בבהמה אין שינוי איברים אלו פוסל אפילו ידענו שנפלה לאור: (כנ"ס) יח ויש אומרים נס בכהמה בידוע שנפלה לאור ונשתנו מעי' והכי נהוג: (רוב פוסקים)

נג דין שבר או מכה בבהמה ובעוף. ובו ה סעיפים

א נשמטו ידי הבהמה מעיקרם או שנשתברו או נחתכו לגמרי או שוש לה ג' ידים פשרה אבל העצם (הנמבר) עצמו (ב עם מעט לשפלה מן הסנדיר) ב אבור כשנשבר אם אין עור ובשר חופין את רובו: (הנ"ס) ויש מטריפין נס בכהמה אם אין עור ובשר חופין הנוף ז ורוב' מכנרר הדס מעבר לנלעות הרוחין מבנרר הדס מתבה תוך הנוף (כן מסמע מלו"ס כלל ב') והכי נהוג אבל אין לחוש לזה כל זמן שאין רוחין מנגדר הדס ואין צריך בדיקה: ב וכן בעוף אם נתחתכו או נשברו אגפיו כשרה ח אפי' נשברו המוך להיבורו לגוף והוא ששבר העצם החיצון לא יהא בו עוקץ שאם היה בו עוקץ תברך הריאה: (הנ"ס) ט ויש אומרים אם נשבר סמוך לגוף ואומרים דליכו בסמוך (הנהות מיימ') ומסכנא הפסוט מנהגו לבער כרוקב יאבל לפי נמצאים כשר אם לא הרוחה מנגדר הדס מעבר לנלעות אבל אין מוסרין לזה ומכשיר מסתמא (מהרי"ק ת"ה סי' ק"ן) ואין ר"ל אם עוקץ בשבירה או לא מאבר שרוקן מן הגוף אבל אין רוחב אבל בין מקום הנשבר לגוף או הוא טריפה בכל מקום ולא מהני בדיקה ריאה דלא ן אבל נקיין בבדיקה: (מ"ד ואחרי ואבור) בכל מקום דאיכא ריעותא והכי נהוג: ג ח נשמטו אגפיו אפי' א' מהם מעיקרו חוששין שמא ניקבה הריאה וצריך לנפחה לבדקה אם היא שלימה כשירה ואם לאו טריפה: ד ט נמצא הגף שבור ואינו יודע אם קודם שהיה שבור או אחר כך טריפה: (הנ"ס) ויש מכשירים מכח הספק ספק: ספק מה נשבר לפר שחיטה ולא מצא לומר קודם שחיטה מה לא ניקבה הריאה (מ"ס) אם לסמוך על זה להכשיר בנשבר דהא יש מכשירין בלא הכי אבל כשמצא שמוט ולא ידעינן לי קודם שחיטה לא לאסר שחיטה יש להכשיר ולאסור ועיין לקמן סוף כי"ק:

ה יא עוף בהמה שבר הרגל בנשבר ונתקן בדרך מנשמט אבל בנשמט אין להכשיר ואם הוא בנשבר אם הוא בנגדר הדס בלעות אין כאן בית מיחוש: ה אפי' נשבר סמוך לגוף ואפי' בנגדר הדס בלעות הרוחין מנגדר הדס מעבר לנלעות והוא מיחוש בנוף אלא שוכנים זה על זה אינו כשר אלא כשר רחוק מן הגוף כמיחוש רחוק אבל אם הגף כמיחוש אין הכי אפי' בנגדר הדס בלעות הרוחין מנגדר הדס מעבר לנלעות הרוחין לא הוי כשר אבל בנשבר הגף סמוך לגוף

כלל ס"י כתבו האחרונים שאם יש ספק לתלות בו בעכיר' או הסימטה פשיטא דעבדינן וזה מתגלגל מ"ס נאחרוכה כסי' כ"ט ס"ק ל"ט ס"ט: יא עוף שהיה לו מכה כו' כת' הט"ז דכיון דאין כאן רישות' כלל כמכינן אפי' אבדיקה דילן וכן עיקר ולא כהב"ח והת"ק סוף כלל פ"ו שכתבו שאף כאן יש להסריף ואפשר שקזר בו מור"ם פה ולפיכך לא הגיה כלום אדברי המחבר וכן העט"ז לא תיה כלום משמע דס"ל להקל בדין זה ונסמך אבדיק' דילן וכדכתיבנא:

נד א י"ל מכאן כו' הם אותם שלבד הנזכר לבד מאותן כ' צלעות קטנות הנקתבו' עם הפוה שבקרקע' קזה ולא צלעו' רא"כן דף כ"ב ודף קמ"ג ע"ב ובפיי' בפרק ג"ט דף מ"ה ע"ב: ב יש קוליות בין י"ב לשנים נפ"ה סי' קפ"ו: ג נשברו רובן כו' בתשוב' הרדב"ז כי' קנ"ב נשאל על מוף שנשברו הצלעות שאינן אלא אחד סיוף לסדרה והיו ראשי הצלעות בולטים לפנים בחוזה של מקום והיו מקצת רוחים להכשיר מ"ם הרשב"א דבשברו מיעוט צלעותיה כשרה דלא מפלגינן בין יצאו השברים כלפי חוץ או כלפי פנים והשיב לפי מה שאנו מקמיריס בנשבר נף הסוף סיוף לגוף כ"ם כשנשברו הצלעות סיוף לסדרה וזריאה שוכבת בתוך הצלעו' מקום וכ"ם שהיו יוצאים ראשי הצלעו' כלפי פנים בתוך מקטים וקרום ריאת הסוף ביקב בכל מהות אפי' שלא נשברו בנשבר כ"ל וכן כ"ל עיקר להטריף אף בשאין עוקן בצלע הנשבר דצלע נשבר כלא סוקן הוי כנשבר בנף סיוף לגוף בעוקן וכן דעת הפט"ו והב"ח להתיר ולא נסמ"ך שהניח זה בל"ע ורא"ה בס"ע ו"ז שדעתו להכשיר בדין זה שכתב דיש לחלק בין נשבר נף לצלע דבנף כיון שהשוף מכרגל אותו הנה ובכה אפשר שפ"י כך נכנס לפנים מש"כ בצלע שהוא מונח בתקוס אחד ולא מקו קינן בו ריאותיה עכ"ל ואינו כ"ל שהרי כת' הרש"ל בנבי שנור נף הבינו' ד"ל כתבו' הרב"ל בכל שנשב' מעט סיוף לגוף דמיישינן לבקיעת הריאה שמא בהשבר קורעת מיניה בקב לפנים ודבר זה שמעתי מרבותי שהמתירו בדבר אפ"י שלינו נראה כן מדברי ע"כ וכ"ם נבי שבירת צלעות שם לקוס שמא קורעת בקב לפנים ומה שהניח הב"י בשם הרש"ל שאינו הכשיר בין שהשבר בלפי פנים לפנים בלעות שבשבר נשברו מיעוט צלעותיה בין שהשבר בלפי חוץ הייכו לעיקר דינא דגמרא ומ"מ בשאין עוקן בצלע הנשבר אפשר להקל בהפסד מרובה: ד ואם נפקרו בנפקר' צלע אחד אפ"י שכל הקולי' קיימת ונשאר שפוסק כשחוש לאחר כיעקרה בלע מעיקר' טריפה ומפרש דהוי בלא אפשרות וכמו שפי' רש"י בדף כ"ב והתוס' בר"פ א"ט ובאות שפשט בסוני' שם בדף כ"ב הוא כך בפרכי' תניה ראיה מיורה דשמואל דקא"ל דאפשרן קולי' לאחת טריפה ומשני הכא בלא קולי' בלא בלע אבל ר"ת והרש"ל בתוס' בלעות' התם והא רב נמי ניכטר קאמר כי קאמר רב בלע בלא קולי' ופריך והא בלע וקולי' קאמר ומשני בלע ונקי קולי' אלא' דבלע זקני קולי' קרי ליה בלמודא בלע בלא קולי' ומיהו לענין לפרש אף אם נפרס כפי' בס"ג ס"ע לא קי"ל כותי' דשמואל דכולהו פליגי עליה דבן ובאי ס"ל דאף נפקרו בדרוב בד אחד ור"ס ל' דאף נפקרו בדרוב שני בדדין ורב נמי בלע ונקי קולי' מבבל דבלע לחוליה אינו מטריף ובסוס תלמוד כמי פריך בפשטות מבן ובאי ור"י אלמא הלכה כותיהו ולפיכך מב"ם אין פסק בס"ג מכוון אבל דלאפשר דשמואל בלע בס אחת קאמר ואפי' תיש' דבלא אחת קאמר לית הלכה כותיה מהני עשמי דבתיבנא וכך דעת הרי"ף והרמ"ם ושאר פוסקי' והב"ח שכתב דבהפסד מרובה ס"ל לא דק וליתא דאף בהפסד מרובה יש להקל וכדכתי': ה נשברו ה"ה נפקרו ואם נשברו רוב בלעות קטנות כשרה דבעינן רוב הגדולות לחוליה וכן מוכח בהדיא מהא דפריכינן בגמר' ובריב ב' מדדין ל"ל דלא קיימא אל מיבייהו וה בגנב זה אלא שאין הקטנות מלטרפות וכ"כ ל"ל: ו מהבלעות גדולות כו' כך דעת הרמ"ם ובא"ה ופס"ל ומ"ק ומשריפין אף בבלעות קטנות ול"כ דכי היכי דלפי' בס"ג ורש"י דמפרשי מימרא דשמואל בנפקר' בלע מעיקרא דהוי בלא אפיקא ע"כ אינו אלא בבלע גדול דסא אפי' מאן דנמי נפקרו ב' מדדין הוא בבלעות גדולות וכ"ם מאן דמטריף בבלע אחד ומיהא דכי בלע עליה רב ובאי בלע ונקי קולי' אינו אלא בגדול ומדדין נמי דמפרשי מימרא שמואל בבלע ונקי קולי' ממילא דמיירי נמי בבלע גדול והיכא דליכא הפסד מרובה יש לסוס לבברת האחרונים אפ"י שדברי הרשב"ז נראין יותר ומיקר: ז אבל אם אירע פן' פי' שבלע אם נקי קולי' אז קולי' כולה מקרה מתקלת בדיית' כשר וה"ה ביתר קולי' אחת וה דעת בע"ה בנסי' קפ"ו ומתקבלה כתב שלבאורה היה ראוי להטריף משום כל יתר בבטול דיני ע"פ פי' רש"י דבבטול אחד דיני וה"כ ה"ל כאלו אבר קולי' וטרפה ואחר כך כתב דטרפות בלעות אינו אלא בשנפקרו מבריתן אבל אם אבדין מתקלת בריתן לא טריפה היא וכ"ם יתיר דלא פסיל והניח ראיה מה"ם הרמ"בם שכל אבר שנאחר בו בטולה אם אבדה מתקלת בריתה בשרה ע"כ ובאמת אליבי דראה טעם הנון להתיר דאחמלן בסמוך דלי בסמוך אהרמ"בם שבתב שכל אבר שנאחר בו בטולה אם אבדה מתקלת בריתה אבדה לעיל נסי' כ' כ"ב סתם הכך דעת הרמ"בם והעליתי שם שאף בהפסד מרובה אין לסמוך עליו בזה ומה נם שאפשר שאף הרמ"בם מודה בבלעו' שבלעמן אבדין בתלמו' ולפ"ז שבת"ה דבה דשאני הלי אבדין דלענין טוסאה אתיל בני מדרש מ"מ אבן אשנוי ביקום ונסמוך בלאבדה דאוריתא ועוד שהרי הרמ"בם מבה בפ"י אבדין קולי' אבת סוב שנורה משום דמוכח בס"ה דעקרית בלעות הוא אבת שנורה ומשם לחד דה"ה לעקרית קולי' ומשמע שדוקא בבטולה כתב הרב דבידי מיים בשרה בדי לבלבן מחוכה לאבדה אבל בשנורה משמע דליבא לפלוגי בהבי בידי שמים טריפה ומיהו לזה יש להביא קצת ראיה דבשנורה בידי שמים בשרה לדעת הרמ"בם שהדי לדעת הרב ז"ל דין בוקא דאמתא דשם אדבתיה הוא אבת שנורה וכמ"ם לפיל בסי' כ"ט ס"ק ה' ע"ם ומוכח בתמני' דבבורות דף מ' דבשוט ירבו דמיא בשרה ובבתנו בשום לשם דלאבן דטריף בא"ט בלא איסבול דמיירי מתני' בשמוט מתבל בריית' ומיהא יליפי' לדין בשנפקרו רוב בלעות ויתרות דבלעות דלא אבדי אלא בידי אדם אבל לא בידי שמים ויש לדקות דכיון דלאבלי דק"ל דלא מטרפינן בדין בוקא דאמתא בלא בלעבול כיבים מבינן לפרושי מתני' דבבורות בבשמוט בידי אדם ובלא איסבול כיבי' וכן פי' רש"י לשם ס"ב בידי שמים ובשרה משום דלא מייב בבדי בידי שמים איסבול אלא איסבו' לפי זה"ל דבשנורה בעלמא אפילו מתקלת בריתה מטריף ואפי' תיש' שדעת הרמ"בם להכשיר בשנורה בידי שמים מ"מ יפיד הוא בדין זה ואין לסמוך עליו ואי בסמוך לאדבן אמרא שכתב בת"ה דהכא כ"ם מודו דמיירי דומיא דאבלות דלאחר שמת בקסרה הקולי' מן הסדרה ולהא קאמר שמואל וכן לטריפה אבל אסרון אם יתרון בבידי שמים אינו מטריף בבאן הרי פינו להרמ"בם הא דסיבר בבלעות ליכא לעיקם דהא דאמרינן כל יתר בבטול דמי פי' רש"י בבטול בלע אחר דמי ובלע שנשבר ובטל בשרה אינו כ"ב בקרון רוב מני בדדים עכ"ל מבבל דאי ליכא קולי' יתירה טריפה לשיטת רש"י ודלא כם בת"ה ושוב מה שפס ומה שבשרי יש לומר דהכא בולי בלע אבל מודו דאם מילא דפשטא דלדעת הרמ"בם בא והדין אילוק בין בשרה לנטולה ה"ה בשבא שאין לבלבן ואף בידי שמים טריפה וא"כ אין טעם להתיר אלא לדעת הרמ"בם ואף היתר זה אינו ברור לדעת הרב ז"ל וכדכתי' וא"כ הדבר פשוט לטריף: וע"כ כ"ל שבדין הרשב"ז היה בשאין בקולי' אחת בלבד אומן שלא היה אחת יתרת בלע אלא אם היה אחת יתרת בלע ובקולי' אחת אמר בלע ובקולי' אחת אמר בלע אבל בבלעות אחרות ז"ל דאף על גב דבבל יתר בבטול דמי אינו אלא כשלו בטול בלע אחר בלא אבדה דבשר ובא"ז אם בשבלו בלעות יתרות יתר על מדבן טריפה והב"ם האריך בזה פיין שם: סוף דבר שאין להתיר בכל בלע אם קולי' אם קולי' לבדה יתירה אם אבדה בידי שמים ואף בהפסד מרובה ווו היא שיטת רוב הפוסקים וכן עיקר וכמו שהאחרונים להוכיח בס"ם ס"ל פיין שם: (אחנם כתבו האחרונים שיש לחבוש בלע הבלע הבלע מפני שקרובה לבלב הכליות ופיין בתשו' מ"ב בסי' ס"ו):

ה א בין

ה"ל עוף שהיה לו מכה עמוק' תחת הכנף בנגד בריאה ושמו ניצה על המכה ונפתו דרך הנרגרת בקש דק ולא יצא הרוח יכלא בקום המכה מים וינפח בקש דרך הנרגרת אם יבצבצו חמים טריפה:

נד דיני טרפות בצלעותיה ובזה סעיפים:

א הבהמה יש לה כ"ב צלעו גדולו' שיש בהן מוח ל"א מכאן ול"א מכאן וכל אחת תקוע בחוליא שלה ולמטה מהן יש עוד צלעות קטנות שאינן בהם מוח ולאחר שכלו כל הצלעות ג' יש חוליות שאין צלעו' תקועו' בהן ד' נשברו רובן של כ"ב הגדולות מרצין ולמעלה כלפי השדרה בין ששה מצד זה וששה מצדו זה ואחד מצד השני טריפה ה' ואם נעקרו מהחוליא והחוליא קיימת הוי כאלו נשתברו: ב ו' נשתברו צלעות הקטנות שאין בהן מוח כשרה: ג נעקר' מהצלעות גדולו' צלע וחצי חוליא עמה טריפה: (הנ"ם) ודוקא כעקרה ז' אבל אם אידם כך אסירה כשר וה"ה אם יתירה קולי' אחת אפי' אם ב' צלעות בגון שנמצאו י"ב צלעות גדולות שם בהן מוח כשר (תה"ד סי' קפ"ו) וכן אם נמצאו בצד אחד ס"ו צלעות ובצד אחד כתקונו: (רשב"א סי"ו): ד נעקרה חוליא אחת בולה אפי' מאיתן שאין בהם צלעות טריפה: (הנ"ם) ואפי' הוא לאיטה כיוקס שאין פסיקת חוט הבדרה פוסל שם: (טור): ה אם נשברה השדרה ולא נפסק הוט השדרה כשרה:

נה דיני טרפות

נה דיני טרפות ברגל ובפרקיו ובו י"ג סעיפים: נה א

א שלשה פרקים יש ברגל התחתון והוא מה שחיתכו עם הפרסות כשבפשיטו הבהמה ונקראת ארכובה הנסכרת עם הראש ולמעלה ממנו פרק שני והוא הגבר שוק וצומת הגידים בתחתיתו סמוך לארכובה הנסכרת עם הראש ולמעל מקום פרק שלישי והוא מחוב לגוף ונקראת קולית בפרק התחתון בכל מקום שיחתך כה כשרה עצם המחובר לגוף הגבר קולית בכל מקום שיחתך טריפה בעצם האמצעי אם נחתך שלא במקום צומת הגידין כשרה ואם נחתך במקום צומת הגידי טריפה ולא נאסרה מפני שהיא חתוכת הרגל ממקום זה אלא מפני שנחתכו הגידים לפיכך אם נשבר העצם במקום צומת הגידין ויצא לחוץ ואין עור ובשר חופין את רובו וברק בצומת הגידים ונמצאו קיימים בשרה ויש אוסרים בנחתך עצם האמצעי בכל מקום אפילו שלא במקום צומת הגידים ולדעת אם נשבר העצם במקום צומת הגידים ויצא לחוץ ואין עור ובשר חופין את רובו אע"פי שברק בצומת הגידין ונמצאו קיימים בשרה וכן אם נחתך בסוף הפרק שבין הארכובה הנסכרת עם הראש לשוק בסוף הערקום ל"ל בין הערקום ובין השוק טריפה לדעת זה ואם נחתך בתוך הפרק במקום שמחובר עצם הקולי עם השוק טריפה: (הנ"ל) והנה כל אסכנו ונרשם כסברת אלקרונס (סור) ואין לסמוך לכן בכל מקום שנחתך בין הערקום ולמעלה טריפה על פי שנמצא הגידים קיימים: **ב** עצם הקוליית שניתק ממקומו במקום חיבורו בגוף והיינו בוקא דאטבא דשוק מדוכתי טריפה בין בבהמה בין בעוף והוא דאיעכול (פי' שנרקבו) ניביה הם היתדות שבעצם הכף שיוצאות על עצם הוכר ואוחזות אותו ל אבל בנפסקו שלא מחמת עיכול כשרה: (הנ"ל) וכן אם לא נתנתקו רק מיפוסן ורוכן קיים

ה כסל

בין הערקים ובין השוק טרפה ז"ל הרא"ש כפ' כתבה המקשה והיו' בנחתך הרגל בארכובה בין הערקים ראיתי מפרשים שהתירו ונ"ל לאסור עכ"ל ראיתי מדיוקא דריש לדיוקא דסיפא דמרישא קתני בין בארכובה ולמעלה כשרים הא בארכובה טריפה ובסיפא קתני בין בארכובה ולמעלה טרפה דמשמע הא בארכובה טריפה כשרים תדע מיכייהו דוקא ולדיק לפי דוקא ולא לגלגין לקומרא וכן פי' רש"י לעיל כפ' ל"ט נבי בנא דאנקרי שבשתברו רגליהן בארכובה או למעלה בין בארכובה ובין העצם יוצא לחוץ אלמא בסוף הארכובה ולמעלה בין בארכובה דין אחד לפסול ומוד מדקאמר ובאיזו ארכובה אחרת בארכובה הנסכרת עם הראש אלמא העצם התחתון הוא הנקרא ארכובה ולעצם בין בארכובה דקאני היינו מהתחלת הארכובה ולמעלה ובין בארכובה מסוף הארכובה ולמעלה והשת' ל"ק דיוקי דמפני אהדדי וכן לעולל' עצם הראשון נקרא ארכובה עכ"ל הנה לדרך ראשון סבור הרב ז"ל דארכובה ר"ל עצם הנקרא המחבר הפרקים שהוא הנקר' ערקום ולפיכך הוקשה לו דבריש משמע דבארכובה עצמה דהיינו עצם זה המחבר הפרקים טרפה ובסיפא משמע דבארכובה ומ"ה הפלגה דכיון דלא ידעינן מי מיכייהו דוקא אלגלגין לקומרא ו ועוד הביא ראיה לזה מדברי רש"י שכתב בפ' ל"ט דף כ"ו נבי הסוא בנא דאנקרי דאתא לאנקורי עופות שבשתברו רגליהן דבקיב דבריש ואלמדי ו"ל הרב שם בנא דאנקרי עופות שבשתברו רגליהן בארכובה ולמעלה אלמא בין בארכובה ובין העצם יוצא לחוץ ע"כ ומשמע ליה להראש דמה שסייים רש"י שלין העצם יוצא לחוץ קאי נמי אף לריש ומיהו ליף שפיר דבכולן רש"י שלא בארכובה בעצם הנסכר הנמצא בארכובה ויצא לחוץ דטרפה אלא שיש לדקות דרש"י לא הכריע שלין העצם יוצא לחוץ בלמעלה מן הארכובה אבל בארכובה נופה אף שהעצם יוצא לחוץ אין הכרחה נטרפת בכך. ומהרש"ל קלק על הראש וכתב שלא הבין דאיתו מבנא דאנקרי כי אין מוכח מהם שיטרפו העופות הנשברים בארכובה דיבשה אלא מפני הקשה הנידין כו' ונם לפי הנ"ל רש"י פי' בסדי אלא היה הפל' יוצא לחוץ ע"כ ודאיית הרא"ש היא נכונה לפי טרפי הרגלים מדבקיבו רבא בגמרא הנידין מבלל אלא היה שם טרפות אחר ונ"ל ע"כ

ואם כן אין לדון מכלל שלא היה יוצא לחוץ מכלל שלא היה העצם יוצא לחוץ טרפה אע"פי שהנחר לא היה יוצא לחוץ אבל אם נשבר העצם לא הוה כשרה ולעולם בשבר לא נעשה דמעתה בין בבהמה בין בעוף ולא נעשה בשבר לא נעשה ומתבר בשבר לא נעשה נבסקו שלא מחמת עיכול כשרה: (הנ"ל) וכן אם לא נתנתקו רק מיפוסן ורוכן קיים

ה כסל

עוד הכריע הרא"ש להטריף בערקום נופה מוסם להעצם התחתון עצמו הוא הנקרא ארכובה ולמעלה כשרה היינו מתחלת הארכובה ולמעלה שהוא פרק התחתון. ומיהו דכי קתני בין הארכובה בין הערקי' ר"ל מסוף פרק התחתון ולמעלה דהיינו אפילו בין הערקי' ר"ל דיוקי דמתניתין אהדדי דכי קתני בין הארכובה ולמעלה כשרה מל שיחתך בין הערקום ובין הסוף ולמד כן מדברי ר"י ע"כ ולא כיון יפה שהרב פשוט בדברי הרא"ש לאחר בנחתך בתוך הערקום נופה בתחתון לערקום אם נחתך שם בין הערקי' לדיינו לפסקות ולמעלה בכל מקום שיחתך טריפה ואפי' בין הערקי' לא הוה אלא בערקום נופה ע"ל כיון דבסוף להטריף נדין זה שהרי מפרק התחתון ולמעלה בכל מקום שיחתך טרפה ואפי' בין הערקי' לא הוה אלא בערקום נופה ע"ל ליה ערקי' יש לנו לדון הסברא שבין פרק תחתון לפרק הלמעלה בין הערקי' אל הסוף להטריף. ועוד שהש"ך כתב לקמן בסי' כ"ו ס"ק ל' דכתב ל' סי' פ"ו כתב דבשבר העצם בערקום עכשו טרפה דקיימינן לפסיקת ג' מהנידין וכתב הב"ח בריש סי' כ"ה דלא"ג דהתחלת הנידין הם למעלה מהערקום ואם נפסקו כנגד הערקום כשרה אם"ה הקשה הרב משום דאין לנו בקיאין להבנין אלא בפסק ג' מהנידין למעלה ואין להקל לבנין מעשה כנגד הש"ד ע"ל ונם מהרי"ל כתב כדברי ש"ד וכן מוכח ברש"י פ"ל נבי בנא דאנקרי ע"ל הש"ך ומ"כ הכא בנ"ל נבי עוף כיון שנחתך בין הפרקים פשיט לדעתם יש לסוף לפסיקת הנידין אלא בלחתם אין דבריהם מקוורין כלל משום דלחזוקי ריעותא לא מזוקיקן וכיון דלא מזיקן ריעותא כי אם בערקום נופה מהיכא תיתי לסוף לפסיקת הנידין למעלה מהערקום. ואלו לכתב הש"ך דבכי מוכח ברש"י פ"ל ליתא מפרי מגדים דאמר כ"ם דיבא בחידי הנ"ל ריעותא בארכובה עצמה בחמה מוסמת ומנחתברו רגליהם הנילוס לפני הבא לנדוקה ולרחוק אם יש בהם לזוה משם פרסות או לא ובא בדקה ורחה בקנקת מהם שהשבירה היה בחוקם שיש לסוף לפסיק' הנידין ומ"ה נדקינהו בחוקם כ"ה. ותו בלאו הכי ליכא למידק מידי מדברי רש"י וכן כ"ל ברור להטריף בעוף בנחתך בין הפרקים משום פסיק' הנידין שהרי בנחתה הפרקים הטרפות הכיקת כ"ה הוא מיד למעלה מן הערקום בדלתים ב"ם וכדלקמן בסי' כ"ו ס"ב וא"כ בעוף דליכא ערקום פשיט שיש לנו להטמיר ולומר שמתקיים מיד כ"ה מוסוף פרק הפתחון ולמעלה ולדון בין הפרקי' דידיה כמו בין הפרקי' שיש בין ערקום הלמעלה בבהמה וא"כ ההוא בנא דאנקרי דאתו עופות ונשתברו בארכובה דהיינו בין פרק תחתון לפרק הלמעלה שיש לסוף לפסיקת הנידין ומ"ה נדקינהו בחוקם ומ"ה לחוקי מהם"ד וקנקת לחוקי שנשתברו אחריו אלא הלריו דבריהם. לחנם הם ז' הכיא ב' פירושי בחלת ארכובה הא' הוא מ"ש לחלה בשם הרא"ש שהוא עצם הנקרא קונ"י והכל"ל טש"ך. והכ' בשם הנהות או"ל שכתב בסוף הספר וז"ל אך מהרי"ש אחר שהארכובה הוא הגליד שבין העצמות והיינו בין בבהמה בין בעוף עכ"ל וכתב הרב הנו' שבשל מקרם כפי' מהרי"ש ושם הוא מקום כ"ה בחבואר בדברי הש"ד ולכן יש לסוף לפסיקת הנידין וזה אמת ויציב בכונת הש"ד ולדלת כתב"ם והש"ך תלה כיה בוקי סריקי שבאור שלשים שבירה בערקום שיש לסוף לפסיקת הנידין ולית ולא"כ נם לדעת מהרי"ש והש"ד הדבר פשוט להטריף בעוף שנחתך בין הפרקים וכלכתיבנא. ושבשו נדפסו מקדם ס"ת אמונת שמואל ורליתי שבסי' ל"ט כשאל בדין זה אם נחתך הרגל בעוף בתוך הפרק בין עצם התחתון ובין עצם הלמעלה דהיינו בין פרק תחתון ולמעלה אם יש לסוף לפסיקת הנידין ובקשתם יש שנגנות מהם מכל הדפוס ומהם מהמחבר עצמו שנגנו בקצת דברים ולא כיון יפה ובעיקר הדין נוטה דעתו להכשיר להלכה וכבר רליתי כל דבריו ומשובותיו ולא כדלי לסמוך עליהם ולהיי רוצה להטריף עוד בזה. סוף דבר הכל נשתא להבראה אחרונה שהוכיר המחבר שהוא העיקר אם נחתך בערקום נופה בבהמה טרפה מנד שבירת העצם עצמו אם אין עור ובשר חופין אם רובו אבל לא מחמת עיכול הנידין כי נשם אינו אבל אם נחתך בין הפרקים ובין עצם התחתון לערקום יש להכשיר. ובעוף אם נחתך בין הפרקים דהיינו בין פרק תחתון לפרק הלמעלה בין הערקי' יש להטריף בפשיעות ולא שאלי לן בין עור ובשר חופין את רובו או לא. אלא בכל נוונא יש להטריף מפני פסיקת הנידין ובדבתינבא:

ב ואם נחתך כו' זה מוכרח אף לסברת קייעתא עשוה דבין הפרקים דיבו כלמעלה מהמו: **ג** הם הידועות כו' נחתך אחר דעת הרמב"ם נם מ"ל אבל רש' פי' ביבה נד שברגלו שעקור בשור ונקרן הוא מלוד ע"כ וכן פי' רבינו ירוחם והמרדכי והא"ם אבל מדברי הרשב"א בשו' שלבתבבה בפ"ק מ' מעשה שהפרש כפי' הרשב"ם ולדיבן ים להקשיר בפרקים הפירושים: **ד** אבל נפסקו בשרה נם ב"ק בת' שיש לסוף לגרסת הגאונים ולא לעיכול ולא בפיגל

[מז] כשרה ואם נפל קצת מהעצם אם יש בעור ובשר להפוי השבר אף אם לא נפל העצם כשרה אבל אם אין בו כדי להפותו אילו לא נפל אף על פי שיש בו כדי להפותו עתה טריפה ואם נשבר עצם בכקים שאינו נטרף אם נתחך אם אין עור ובשר חופין את רובו הבהמה מותר והאבר [מז] אסור מדרבנן וצריך לחתוך גם מעט מהמותר [מז] כשחותך האבר האסור: (הגה"ם) [מח] וצריך לחתכו קודם שימלחנו עם הבשר [מט] הפוף. (מרדכי) ויש מקשרין ואוסרין אף אם עור ובשר חופין את רובו [נ] אם הם בריה יפה פעם אחת מחייב דין נקב קטן (לפי פי' רש"י) ומזה נפשטו המנהג בארצנו הקדמונים [נא] להטריף כל שבירה בעצם בתקוס אם נתחך טריפה ואף אם עור ובשר מקיפי אותו מכל צדדיו ואין שם נקב כלל מכל מקום המנהג להטריף כי פלוגתי רבים הם בדין חפוי בשר ואין רבי' נקיטי' ואין לשנות אם לא בתקוס הפסד מרובה לפי דאות עיני המורה שיש להקל להורות כהלכה (ד"מ) ונוקב אם לא חזר ונקבר אבל אם חזר ונקבר מותרים להכשיר וכמו שיתבאר: ו נשבר עצם הקולית וניטל [נב] ממנו קורט מראשו העליון המחובר בשררה [נג] ונתעכלו מיעוט ניביו אם עור ובשר חופין את רובו כשרה: ז האם דמכשרינן בעור ובשר חופין את רובו דווקא כשרוב החפוי מן האבשר ואז המיעוט של עור מצטרף עמו אבל אם החצי מן העור וחצי מן הבשר לא והני מילי בבהמה אבל בעוף כיון שעורו רך מצטרף עם הבשר [נד] ובמחצה בשר ובמחצה עור כשר: ח יש מי שכתב שיש מקום שעור לבדו מציל אפילו בבהמה והוא במקום הסמוך ממש לארכובה לפי שאין שם לעולם בשר אלא עור לבד דבוק עם העצם ובשאר מקומות שרוך לחיות שם בשר אם לא היה שם בשר אלא עור בלבד והיו רירין בין העור והעצם י"א שמציל: ט [נה] גידין שכופן להקשות אינם מצילים: (וכל הגידין מקרי סופן להקשות) (נ"י): י לא היה הבשר החופה את רובו במקום אחד אלא מחולקת מעט כאן ומעט כאן סביבות העצם או שהוא במקום אחד אלא שהוא מרודד [נו] או נקלף מעל העצם [נז] או שניטל שלישיתו התחתון [נח] או ניקב [נט] או נסרק אינם מצילין וכן [נט] נתמסמס בשר החופה ונעשה כיין בשר שהרופא גורדו

[נז] אינו

לקון וכין יפה לקון מעט אלא בכל נינה אם חזר כשר קיים ונוכה אם רוב הבשר כשרה: [נח] כשרה מדרבנן כו' נזרו בו משום שחיטה לאחר מן הקר' ואם יש בי' אוכלין לקולא ובסמ"ג עשין סי' כ"ג וסמ"ק בסי' רי"ל כתבו שאסור להוציא לבני בית מדרבנן ויש לתמוה בזה דלמה רבנן מי גזרי גזירות לבני בית ולא בני נפשייהו מי ניתי לא לרבנן וכיון דלדידהו שרי ליכא לבני עיר ו"ל שכיון שהוא שאבר מ"ה אסור לבני בית מי שריגן ליה להוציאו לבני בית מו לא מקיים גזירת הכתוב דאמרי אינשי עדם לבני בית מ"מ דלית ביה איסור אמ"ה ומ"מ אליבא דבנן לגלייתה לאסור להוציאו לבני בית אמ"ב דלדידהו שרי. אל"ב גזרו בהאי הוצאה שמותה לאמ"ה אינו אמ"ה גזיפה דאסיר ביה הוצאה מן העורה. אבל בשאר הרשב"א והר"ן בפ' אינו בני כשפרנו אגביה דשרי לעכו"ם אפי' לכתחלה ואין בו משום לפני עור לא תתן מכשול וכן עיקר שאבר שנחתם בתלמוד אין לבני לקדש גזירות מדעתינו. ודין אבר ובשר המולדלי אי אסירי מן העורה או לא יתבאר לקמן בסי' ס"ב ס"ק ו' בס"ד: יז כשקותך אבר כו' ר"ל מקום בתוך בתקוס שהוא מקומר עתה מכח שלא לגמרם אבל ולאחשלא במקום בתוך אל"ל לתוך ומהרש"ל והב"ח הגיהו דהסומקי' אסרו לחלה מקום בתוך אפי' בעצם והבשר נפרד מן האבר המולדל ולכן הגיהו עליהם והדבר ברור כדפי' ש"ך ומכי אומר אלין טעם מקום בתוך אבור הוא משום דל"ל לגמרם כמו שהגיהו הם דל"ל בהקור אחר לגמרם לחוש מקום בתוך מותר כדאיתא בר"מ בהקה המקשה והלא אל"ל לגמרם אלא נזרת הכתוב הוא למקום בתוך אסור והשמש כתבו בר"מ בהשמש דבידי אדם אסר לגמרם ע"מ ומפתה אע"פי שאבר המולדל לא אסיר אלא מדרבנן מטעם ודאי שיש לאסור נ"כ מקום בתוך דכל דמקום רבנן כגון דאוריית' תקון וכמ"ש רש"י בפרק גיד הנשה אבל מדברי הרמב"ם נפ"ה מה"מ לא משמע הכי שבדין הוא שתיק דין אבר היינו וכת' שמקום בתוך אסור ובדין ס' כתב ואם יש הפסד לחזן הפסד לחזן אדי האבר אסור ובשיבקום הבהמה אוהבעוק יתיך מעקום הבשר ויבליכו והשאר מותר אל"ל משמע דס"ל שלא הקפידו מקמיים בזה לאסור מקום בתוך. ומיהו לענין דינא נקטינן כדעת רש"י מאבר שהבשר המולדל לדברי הרשב"א והר"ן בפ' אינו ומ"מ הטיקר כמ"ש הש"ך שלא הקפידו אלא לתקון שבשאר מקומר אבר דזה נקרא מקום בתוך אבל לא לאבלה מקום בתוך בבקים מהבשר והבשר נפרד מן האבר המולדל ולא כפי מה שהבלתי לקמן בסי' כ"ב דאבר המולדל לאסור מן התורה הדין דין אחת שלא לתתוך מן הדיתר שלא מתקר המקומ' שמקום: יח וצריך לחתכו כו' ואם לא חתכו ונתבשל או נבלה עם אותו האבר צריך ס' לבטלו ואם לא הכל אסור וכן דעת הראבי"ה ולאפוקי מהש"ו שמקום הפסד לא הולאי יפה לקון ואפי' נתבשל ול"ב וכ"כ אם אי הכיון שנשתבקו הגאונים בנתבשל או נבלה אם נאסר הבשר אז לא יש להתיר כו' ומה שתמ' פנינו הש"ו הלא ק"ל הפסד דרבנן לקולא ל"ק דזה מקרי פסד מרובה מכמה ידיעה שלנו ולא מקרי פסד. כתב הש"ך דכיון דאיסור זה קיל לא מחמירינן ביה אליבו דבוק אבל היכא דאין בתבשילם צריך אם"כ כל כבל איסורין אם"כ ולפי מ"ש לקמן בסי' כ"ב כ"ס ס"ק ו' דבמידי דלא אסור מן התורה לא אזרינן ביה מה"כ ל"כ הכא מקילינן אף בדין חב"ב לב"ע. ומיהו אי מספק לן אי יפה לחזן אי לא בין אם בקשר יפה או לא אולינן לקולא ומותר מתבשיל דהא דבהבינו להשליך אבר בספק יפה לחזן אינו אלא מומרת בעלמא דמעיקר הדין שרי משום דספיקא דרבנן לקולא וכן דעת הב"ח והש"ך וכן עיקר ודלא כתשובת מ"ב סי' מ' שאינו מתיר אלא בהפסד מרובה ליתא. ודע שעצם שאין בו טרפות מקומת שבירתו אע"פי שאור הבשר ובקשר יפה שבר אל שבר יקריי ידובקו אין זה מוציאו מידי ספק שלא יפה לחזן שבין שאין בהבשר כלל כשבר ביניהם אפשר שיהא לחזן ואור ומתקשר יפה וכדמוכח מ"ש בסי' ל' ס"ק ע"ש ולפי זה שבירה של אבר שאינו מטריף לא שאני לן אם השבריים יקריי ידובקו או לא אם שאור יפה ושלם מבאוון הכל שרי ואם יש פסם אולי יפה לחזן משום מומרת שלא האבר ומיין בס"ק ל': יט אם השבירה יפה כו' וזה דעת רש"י ויש לקום לדבריו וכשנולע בולאי שיפה מקיים אבל בהפסד מרובה יש לסמוך על התוספ' והרא"ש וכן דעת מדברי הרמב"ם בתשובה וכ"כ בפי' המשניות שאין הדבר תלוי ביפה רוב העצם אלא ברוב בשר קיים ומקומה אם רוב העצם ויפה דקתני בברייתא כשבר העצם ויפה לחזן לאפוקי אם לא יפה לחזן דהיינו שהעור שלם אלא בעינן רוב בשר קיים וכדלקמן בס"ו אבל בעור ובשר חופין את רובו אף אם יפה לחזן אז יפה מעט לחזן כשרה וכדמוכח מלשונה דברייתא דיפה לחזן מיירי: כ להטריף כל שבר כו' אין לאבר מחומה של ישראל בכדי ואין כאן קלוקי' אלא פיטת רש"י ופיטת התוס' וכבר כתבתי ובכבר מה שנהגו להטרי' אף בשעור ובשר מקיף בכל צדדיו הוא תמוה ובד"מ כתב דנהגו להמיר כדי שלא יבאו להכשיר כשהשבירה קצת מבולה מ"ב שאין אמו בקיאי' בבשר הקופה ע"כ ובאמת שכל זה הוא לבוד מחומה של ישראל ואין להשגיח בחומרו' כאילו דהא דין השעור שלם אף שאין רוב בשר קיים כשרה כדלקן בס"ק ב' וכבר הסיג על זה ב"כ בס"ט ו' ופשוט הוא: כא הראב"ד סומכו הרא"ש יפה לחזן אבל בשבר הבשר בקלל הנוף לפנים אע"פי שיפה מן הבשר לגמרי כשרה דבין שאין האויר שולט בו הדרת בריה והסכים עמו הב"י וכן עיקר ומכי מפשט מה"ם בס"ק ד' ל"ש ונתיהו בכה"ג בעצם ב"ה אם בשבר לפנים מדיך לבדוק אחר ב"ה אם הם קיימים ודלא כס' שבולק בזה ולא בהבינה: כא ובתבלו מיעוט ניביו כו' עיין מ"ש הב"י בתקלת הפי' דלא מיירדי' בלאיבבול ניביו בלא שמוטת ירך ל"ב הכא מלי לאיריה דנקט בתבלו מיעוט ניביו ולא לאפי' כתבלו כל ניביו לאלי ניקום לה והלא השבר מעלה לרוכה כיון שעור ובשר מוסרן את רובו ומשוטה אינה ל"ב בכל נוגע הו"ל להכשיר אבל בחלת לא דק מהבשר בזה ולשון דין זה הם לבני הרשב"א בתשו' בסי' רכ"ו ובלינ אהבאיה שבתב הב"י בתקלת הסי' וכמ"ש לעיל בס"ק ט' ולבני הרשב"א אלני עיקר וכ"ש הרמב"ם לאומרת: כב ובתקלה בשר כו' אבל עור לבדו אינו מציל אפי' בשוף ואפילו רוב עור ומישוט בשר אינו מציל ודווקא ביפה לחזן אבל אם שעור שלם ומקיף אותו מכל צדדיו ואין שם נקב כלל יש להכשיר אע"פי שאין רוב בשר קיים ואף בבהמה וכן דעת רש"י והרא"ש והרמב"ם בפי' רש"ו וכן דעת הרמב"ם בפי' המשניות וכן נר מדבריו בתשו' וכן עיקר ולאפוקי מהרשב"ל בתשובותיו ובת"ה דף מ"ט ע"ב שכתב' בשם רבו הר' שאע"פי שלא יפה לחזן דהיינו שהעור שלם אע"ג דלא בעינן עור ובשר קופין את רובו מ"מ בעינן רוב בשר קיים דהיינו שלא ניטל ולא יפה. ועיין במ"ש לקמן בס"ק ל': כג גידים שסופן כו' אפי' סתם גידים בכ' בסוף דבריו וכמ"ש מור"ם בהגה: כד אם נקלף מעל הבשר כו' והרמב"ם בפ"ה מה"מ ס"ל מפרש שנגרר הבשר מלמעלה על שלא בשאר מן הבשר אלא בקליפה ומשמע דלדברי הרשב"ם אינו נקלף מן הבשר בשרה וכן נר דלא"ל מאי קמבעיא לן תו ניטל שלש התחתון מהו והלא אף בנקלף לחודיה שלין כאן ריפוסת מספק לן וכ"ל בניטל שלש התחתון ומה שפי' רש"י דאם"ל נקלף בשר קמבעיא ליה הוא דשוק וכן דוחק לומר דאפי' בניטל שלש התחתון מספק ליה דלא פוא טרפה בודאי ורש"י לא פי' כפי' הרמב"ם ומשום שפי' מתרוסס מהו שר"ל בשר קלוש אל"ב היינו נקלף אבל הרמב"ם מפרש מתרוסס כמו ראשון מתרוסס דסוף פ"ק דסוטה דהיינו שהיה רעועה ומאוכלת אל"ג כפי' ר"ש הלשון מכה טרי ויש להסתיר כפי' רש"י: כה אם בניטל שלישיתו כו' לאו דוקא ולשון הרמב"ם בפ"ה אם בתבשיל הבשר שלמטה מעל הבשר שנשבר עד שניטל הבשר הקופה אינו כונע בשבר ש"ל: כו אם ניקב לשון הרמב"ם אם שהיה הבשר שלנו נקבים נקבים אבל רש"י כתב ניקב נקב קטן בלא קטרון. ודע דלא הא דאינעיא לן ניקב מהו כיסדק מהו ניטל שלש התחתון מהו כתב הרש"ל בת"ה ובתשובתו ז"ל בל הבנתיה הלא פירש רש"י בבשר הקופה אם

[illegible]

כז אינו מציל וכו׳ לשון הרמ״ם נס נס׳ הנוגר בכל אלו מודין לאסור עד שיתרפא׳ הנשר ואם אכל מכל אלו אין מכין אותו מכת מרדות ע״כ • משמע מדבריו שאם נתרפא הנשר אף״כ מודין לריתר ואין לסמוך על זה ונס שמשמעות הס״ם והטופקים לא משמע ככי׳ • ועיין בדברי מהרל״ל בשמוכה סימן פ״ג מין שם :

כח נקדר הנשר כו׳ הרמ״ם נס׳ הנוגר כלל נקדר כמין טבעת עם שאר הסכיקה׳ דהוו כעין כלי לאסיטו ויש לקוש לדבריו : כט סביב הקדיר׳ פי׳ שיש בו ממקי בשר שוה שיקון שמעלה לרוכה • כתב רבינו ירוקה יש מי שפירש דלא כני כוש שהוב קיים אם לא יפה׳ שם עור ובשר אבל בשר לשון ולא ולאינו עיקר כי בדאלי הבשל לקול אם יש ממנה רוב קיים בשר בלי העור וכן הסכיומו בדולי שמרים ע״כ: ל במקום שנוטה לוטה טריפה ע״כ ל בתכר המדולדל שאם קור נקשר בשרה ולא כאו״ם כלל׳ דליתא כ״כ בש״ך בשם הר״מ פי׳ ב׳ ואני אומר שאם לא נתכוונו בכוכת האו״ם שמדבריו מוכח בהדיא דמיירי שודאי יצא לקון ובשר ומוכר ואינו עור וגיתר אבל אי מספק׳ לן אי יצא לקון משמע ודאי לדעתו ו״ל דמקרי אם קור ונקשר וכמ״ש בס״ם ס״ב ע״ב ומ״ש לדיבא אין בדבריהם בכוכי׳ בעיני ולא מהני קור ונקשר אלא במקום שנוטה לוטה טריפה כשאר דברי המחבר׳ וכמ״ם לעיל בס״ק י״ז ע״ש : לא בשרה ודוקא בשעור ובשר חופין את רובו בס״ב בשם ת״ש ואו״ה • ולדידי מסתבר׳ שאם׳ שבכשרין אין עור ובשר חופין אמרו בו בשרה בקשר ואינו שאם׳ לא בשם ופשוט הוא : לב יקדיו ידוקו ומדברי מהרל״ו בש״ם כי׳ קפ״ד ובכתבו כי׳ קפ״ב ירלה דעלינו להא והכ״ל סומך על לבריו בהפסד מרובה והרי״ק כתב דבשם הקולות יש בו הפסד שמא בכם לקלל דשעיר בשור ובשר חופין את רובו וכ״ם עם מה שם הכ״ר שאם רוב הבשר קיים אפי׳ יצא לקון אם יצא רובו הוא לכ״ע לרש״ו היינו יצא לקון בשעיר ולדעת התוספות והרא״ם הפסק הוא אם היו עור ובשר חופין את רובו או לא לפי

שראו בו ריעותא ובכשרו אינו ביכר לפי מקרים עליהם עור ובשר מלמעלה ולסיכך כל שהשבריס יקדיו ידוקו הוא הוכחה שהיו עור ובשר חופין את רובו ונס פיש׳ בשם שכת׳ דמקרי ס״ם הפסק יצא לקון או לא ולת״ל יצא לקון שמא בכם לקלל דהא כי מפקיכן דילמא יצא לקון היינו כדיבו בשם שמטריף דאי יציאת לקלל לא מיקרי יצא לקון • ולמכין דיבא המכיבן לפסק מהרל״ו בפרק הסני הנקרא שוק שמות הגידין בתקתיבו שיש לבקל בשהשבר הוא לתפלה מגידין אע״פי שאין השבריס יקדיו ידוקו כיון דהויא פלוגת׳ דרבוותא׳ אי השבר מטריף שם אם לא בכ״ם בתפילת הסימן וע״מ משום מומרא שלא השבר לפי מ״ם לעני׳ בס״ק י״ז ע״ש אבל בשם הקולות בעכין שבר ש״ שבר יקדיו ידוקו ולתי בהפסד מרובה שיש לסמוך אהברת מהרל״ו וכ״ם הכ״ר • כתב בספר מ״ו שאם היתה השבר בקולות ובזרו ונתדבקו השבריס רק שלא בתכונו ממש רק עוקן זה כמשך קצת לתפלה וזה קצת לתפלה דבשרה לכ״ם • ראיתי לבדר מה ענין אחד שמשבשים בו מבקי מתא והוא זה דבשבר עם הקולות אם פרק שני לתפלה מכ״ם כוהנין להכשיר בשעור ובשר מבקון יפה ואלם אבל בשבשר לא קור השבר לתקונו הרלשון כוהנין להטריף לפי שיש הכחשא שיצא לקון וזה יצא להם מתבו׳ מהרי״ק שורש ל״ק שבת ו׳ ל דוקא בשעור ובשר ובזר לתקונו הרלשון כו׳ אבל אם לא קור השבר לתקונו הרלשון • אלא שבי שבר עם מוכבי׳ זה אל זה זה כמשך לתפלה אע״פי שבתקבו שבי שבריס וקרס עליהם עור ובשר מ״ם לתקונו הרלשון יצא לקון דבכה״ג לא שייך לתיתר לי אים׳ דיצא לקון כו׳ דלדרבא הכרח להסך לומר שיצא לקון וכו׳ עכ״ל ומכאן הבו לאסור בכל בונוא בשלא קור השבר לתקונו הרלשון והבריס זריס הסבעיני לפי שאם בלבו לקוש לבשלא בקשר יפה דילמא עלה קרום ובשר מבקון ל״כ באבר שבשבר לא היה לבו לתיתר בשעור ובשר חופין את רובו ואלפי בשבשר קשן הא לא קור אבל שעור ובשר חופין את רובו לא תאמר אלא בכל שעור ובשר חופין את רובו לא קיימא בהכי ואם לא הוליעבו אליבן לבו נבול בכאה יעיס מעלה קרום להטריף מספק ובס״ם לא קאמר אלא בכל שעור ובשר חופין את רובו לא קיימא בהכי ואם לא הוליעבו אליבן לבו נבול בכאה יעיס מעלה קרום ועור ובשר מלמעל׳ כדי לשמול את פי השמלל דבר שיודיע לבו זה כאה יעיס שבשבר לראות אם יש לקוש לשעלות קרום או לא • ואם הדבר מפורסם לכל שבשר נולל הבכה והשבר כי גדל הכאב מאד אינם נקשרים השבריס ועיין׳ מל עצמך בשיות השבריס שבי שבריס שאין פרופה לחכת׳ עור היא מוצרת ומשום שהשבר היה קל מאוד ונתרפא ונקשר משום דלא אתרמי מילתא שבתכונו השבריס הם מטריפי׳ אותה ואם בכל הטריפות לא קייסינן מפתחא לשעלות קרום וראיה מתשם שבמלאת בריאה שיאה דמבשריכן לה ולא אמרינן בקוזי בקיב ואתאי אלא דסמכינא בקבו אע״פי שהוא הפך הרוב שרוב הבכבכי׳ בכבכי׳ דרך ומט ופי׳ רשי׳ ז״ל בפ׳ א״ט דף ע״ב דטעם׳ דהוא״ל דאיתי׳ לריאה קטן ולא חוינן דליבקר׳ ע״כ סיפונה׳ בקבו ושל רישות׳ דלא חוינן לא מחקינן עכ״ל ובס״ם בס״ד שיש לבבכי׳ כיון שבשם׳ שלם ויפה מבקון ומין כאן רישות׳ כלל לבכינו ואין לבו בעריפת אלא כפי מה שהם לבכינו ותלא עוד דהא אפי׳ לשיטת רש״י שמקמיר טפי ומטרי׳ ביונא דרך בקבו קטן אינו אלא בפרדות שיצא לקון אם אינו מחזקין לא מחזקינן אף שהבר קרום מוכלא והיינו טעם׳ דבכבי׳ לדידי׳ בשעור ובשר חופין את רובו ולזה הוזכר בברייתא רוב בשר קיים בכל נוזכא יש להכשיר ונדולה מזו הבלתי׳ להכשיר אם השעור שלם ויפה מבקון כשאר שעור מבבכים ומדין לא בקשר וכ״ם בשחוד ולא בשרה ס״ם שהשיב עליו בכדי ע״ם ומ״כ כ״ם לדידן דאית לן להכשיר אם השעור שלם ויפה מבקון בשאר שעור אף״ם אם בקשר הוא הוכחה שלא יצא לקון ובהא לבשם מכאן ולהבא כדכתיבנא וכך אני מורה ולא בפשיטות בין בשם שבשרף בשבירה ובין בשיטור אבר הזדולדל בשם מבקון יפה לא שאני לן בין אם קור ובתקשר אע״פי שלא בקשר יפה בכל נוזכא אני מכשיר ושוב מצאתי להם״ך בדברי בס״ק י״ד ע״ש ובדברים ברורי יפה : לג מצא שבור כו׳ ויצא רוב בשר קיים לד ואם אין יכולים כו׳ פי׳ שלא הוסקר פני הפכה ובכשרו יש ספק אם אפשר שמא לאחר מיתה בשם לקון דהיינו שאין עור ובשר חופין את רובו וכמ״ם לעיל : לה ואם אין יכולים לעמוד אם הוא כשר כשר הסך מ״ם בב״י אינו מכוון והעיקר ואפשר שהוא מקיים סמוך למיתה ולפיכך לא הכשיר הבשר והריק״ם שכתב שמדבריו דבכה שמשמע שאם הוא כשר אם הבשר כשר הסך מ״ם בב״י אינו מכוון והעיקר כדברים : לה אמורה מספק עיי׳ מ״ם בפי׳ כ״ם ס״ק מ״ • כתב הת״ק כלל פ״ו סי׳ י״ח שאם הוא בשנין שאפשר לשעלות שבשבר רגל הבשה כמי כשר וכן כתבין דברי הר״ן מ״ם ולא כאו״ה שכתב הבבשה לא תליכן להקל האחיל ונעם שלה הוא חוק :

נו א אם שבשבקו כו׳ דעת הרלב״ל בהשגות בס״ק שאמר׳ לא כיטלו לגמרי רק שנעקרו מן האבר׳ כאבר׳ הבשרה מה הרלב״ם לקתיבו׳ מתבו׳ דלאמר׳ בשבר׳ ולא קתבי׳ כאבר׳ כי היכי דפתח ואע״ג דלאמר דמקתבי׳ ניטל לגמרי׳ לא כיטלו לגמרי׳ אם הרלב״ל בכתבו׳ מתבו׳ דלאמר׳ בשבר׳ ולא קתבי׳ כאבר׳ ניטל ולא בשבר׳ ולדיבא כיון דלא אבשבר׳ מלן דבלינ׳ עליה ונשבר ונשבר ונשבר

ג כנגד העיקום כשרה למעלה מן העיקום והוא המקום שהטבחים תולין
בו טריפה: ה שיעור ארכן במקום שהתחילין להיות צומתים עד
שהתפשטו בשר בבהמה גסה י"ו אצבעות ז ויש מי שאומר שהוא שיעור
ד' אצבעות ובבהמה דקה לא נתנו חכמים שיעור אלא במראיתן ובמישוש
שכל זמן שהם לבנים קשים ועבים יש להם דין צומת הגירין אבל בשהם
מתחילי להתרכך או שהם קטני ורקים אין להם דין צומת הגירין ובמקו
שאין לבנים כל כך אלא לבנים קצת ומזהירים כעין זכוכית לא הוי
צומת הגידים: ו יש גירים אחרים שנפלעים באלו כזכרות בנקבות
ואותם אינם בכלל צומת הגירים: ז צומת הגירים בבהמה נ"א
עב ושנים דקים נחתך העב לבדו מותרת שהרי נשארו שנים נחתכו השני
הדקים מותרת שהרי העב גרול משניהם והרי לא ניטל כל הצומת אלא
מיעוט נחתך רובו של כל אחד מהם טריפה: (הנ"ה) ח מניה הנה
אותו שמפיילין כעתולי הנפסק והוא מונח על הסנים והם דבוקי בבשר ובעגם:
ח בעוף הם בעצם האמצעי כמו בבהמה והם ט ואם נפסק רובו של א'
מהם טריפה: ט סימן מקום שכלים צומת הגירים בעוף בסימנם
בבהמה דקה: (הנ"ה) ומי שבקי לשער יכול לשער בכל עוף לפי גדלו ולפי
קטנו כל זמן שיש קשים הוי צומת הגירין ובמקו שתתרכני לא הוי צומת הגידי
ספקי מהרא"י סי' קפ"ו) ומי שאינו בקי לשער יסער כרוקב לאבע בעוף
מתקום שתתחילין (שם בשם מהרי"ל) ונמולם אין צומת הגידין למעלה מקצי
הם בעוף בבהמה גדולה ודקה ולתעלה ערבתם בעבה עכשו הלמצעי
ונמצאת שם בבהמה גדולה ודקה בעוף. ועוד אם נמצאו בעוף ערבתם בעבה ולמעלה ערבתם בדקה ולכן
בעוף שנמצאו בבהמה גדולה ודקה בעוף הם בעצם האמצעי ובעוף בעבה ולמעלה בדקה. ולעניין ה בעוף
לעניין הרבה בין בעוף ס"ה לפי הפסיקו לגמרי שהרי אין מילוק בין רובו לכולו. עוד תירץ הרב ז"ל מתירץ הרב ז"ל מתרי קטני לא"ב שנפסקו רובי דתרי
נקולא לתירוץ ראשון לעולם אינו בתר רובא ולא מסתפינן בתיעוטא כלל ומ"ה כי הפסיקו רוב אלים ורוב אחד מן קטני בתרי
לגמרי אלימא ואחד מן קטני ואודא לא רוב בנין ורוב מכין והיינו לקולא. וכן לקולא דלי הפסיק תרי קטני לגמרי ומיעוטא מן האלים לא נפסק אלימא לגמרי ותרי
תרי קטני להטריף אע"פי שרוב אלים ורוב אחד מן קטני בתרי לגמרי ומיעוטא דאלים אעפ"י שנפתייר רוב אלימא קיים
ורוב אחד מן קטני בתרי הוא להכשיר ע"י לידוף תרי מיעוטי ומקטינא שנפתר שלם אלא ודאי דמיעוטא לא קטיר כלל ואי"כ מאי אלימא דנקט לא רוב תרי קטני וי"ל
דקא אמר דנקטי בכ"ג לאשמועינן דאפי' בכרוב כל א' וא' פני לגמרי אלים אם הפסיקו תרי רובי דאם הפסיקו תרי קטני לגמרי כשרה מטוס דאיכא
רוב בנין ואין לומר דהא דנקטי דאפסיק רוב לגמרי אלים אם הפסיקו תרי קטני לגמרי ומיעוטא כלל ומ"ה כי הפסיקו רוב אלים ורוב אחד מן קטני בתרי לגמרי
מטוס דלא הפסיקו הקטני הקטני לגמרי אלא רובייהו לא הפסיקו לגמרי אע"פי שלא נפסק רוב אלימא אלא מיעוטיה סדפה דא"כ דמתרכינן מיעוטא דאלים עם
תרי קטני להטריף אע"פי שרוב אלים ורוב אחד מן קטני בתרי לגמרי ומיעוטא דאלים אעפ"י שנפתייר רוב אלימא קיים
ורוב אחד מן קטני בתרי הוא להכשיר ע"י לידוף תרי מיעוטי ומקטינא שנפתר שלם אלא ודאי דמיעוטא לא קטיר כלל וא"כ מאי אלימא דנקט לא רוב תרי קטני וי"ל
דקא אמר דנקטי בכ"ג לאשמועינן דאפי' בכרוב כל א' וא' פני לגמרי אלים אם הפסיקו תרי רובי דכי היכי דאי הפסיקו תרי קטני כל שנפתר אלים קיים כמ"ש
לקולא דלתירוץ ראשון לעולם אינו בתר רובא ולא מסתפינן בתיעוטא כלל ומ"ה כי הפסיקו רוב אלים ורוב אחד מן קטני בתרי לגמרי אלים אם הפסיקו
מטוס דלא הפסיקו הקטני הקטני לגמרי אלא רובייהו לא הפסיקו לגמרי ומיעוטא דאלים אע"פי שנפתר אלים אלא נפסק רוב אלימא דאלים אע"פי שנפתר רוב אלים
תרי קטני לגמרי ומיעוטא דאלים אע"פי שנפתר אלים אלא מיעוטיה סדפה דא"כ דמתרכינן מיעוטא דאלים עם
ורוב אחד מן קטני בתרי הוא להכשיר הו"ל

ה ואמו אין בקיאין כו׳ אבל בבהמה שגידיה גדולים ואינם רק
ג׳ נבדקו מי שבקי בבדיקה וכ״ה ז״ל. אם הכו בהמה בגיד הבשר אלה בקן יש
לחוש לסם ק״ מתח הגידין ונריכין בדיק ובדלקין בסי׳ כ״ק ס״ק י״ק ע״ם:
ט אפי׳ אינו רק כפוף כו׳ כתב מהרש״ל אבן שבל לפי הכפוף וכריך המורם
קולם מיוכריך לתוך הכפוף ומיין כו׳ אם נראה מתוך הכפוף שים בו דקנון יש
לחוש שנפסק אחד מהקטנים אז יש להסריף. וכתב הב״ח דבשינוי מראה בלחוד
בכה״ג דאין שם נקוב ולא כפוף א״כ לתוך ולראות אם יש שם דקנון אלא
מבשרינן לנאמרי: י בבדיקת הסוקיכו׳ משמע אבל בבהמה בקיאין אפי׳
בבשר כיון דאין אלא ג׳ והם גדולים מיהו נראה דיש דקנון בשאר ובקצר
אבל עדין שבור כיון שים ריאות גדולה כל כך ונם כריך בדיקה לרוב הסוסקים
יש לאסור גם בבהמה ס״ך; ומיין ס״ם ומיין בס״ם בסי׳ ל״ס ק״ ק״:

נז א דרוסה שבפרנים מכה המסיל לרס והוא לדוס וכדאמרינן בא״ם
אבכה אלים תרו קורטי דמא וטרפה ואחרי מו פעם בני סנוה
קתול דמקי לרסא בסמוסיה ואבתכא אלה ה׳ קורטי דמא ואפי׳ רס״ל לרס אל אמר
אבנכוס: ב אפי׳ בשור הגדול ובנפש שנקוט פי׳ אע״פי שהם גדולי
מבאר אל לרס הפעמא קתני ואחי בנפש ועוד דדומיא דדרוסה הכן קתני וכו
היכי דהתם אכיקנא בסיכוייא בתרא אף בדרבני מיניה ה״ה לאיך דקתני
בתתני דהוו אף בדרבני מיניה ונפשוס סוס: ג בבהמה נפשה כן בסקו
רוב גדולי הראשונים והר״אם הביא אלה מתוס דאליבא דרב לא אימתיס קתול
מדיים דקה וכולה סוניא מוכחא דקתול בלאיתי דבריני לא דיים ע״ב ואין זה
דאי דמדר׳ יהודה דקאמר דרוסה כו׳ אם בדקה שמעינן דקתול בדקה לא ומדר׳
יהודה בפסח לרבנן דבא לא אבכתן דבלאי׳ נם אם מסייע מהרש״ל בפסק זה
מתוס דאף לגיגא דקתא לא בדיקה לן כ״ב דהלכה כרב דילמ׳ הילכה כר׳ בגיטין כי
יפה מיבוס הוא דפסיקא דהלכה כרב אבל לא בכי הגדולה ובפ״ב מבכרים
לאריכין מה מכין ר׳ בגיטין כי יפה אבל ר׳ אייא בר אבא כו׳ מ״ם זכ״ם לגבי דרב
באופן אלא יש הכרע נמוד לפסק זה ולפיכך יש לחו׳ לפסרת הפקרוני ולאכרו
לעכו״ם אם לא שים הפסד מרובה בדבר: ד כגון בפגלים הב״ח אמיר
ואופר אף לאכרו לנדים ולא בהיתא אלא דיבס בפאר בהמה נפשה וכ״כ ז״ל:
ה אבל יש להם דיים בנדייס כו׳ ורש״י שכתב נבי הסיא אלמר רב עון הוא
ולמעלה אבל אין הוא ולמטה אין לו אדם מוק לסמיית בהמה אלא פוסות ע״ב אינו
מדוקדק דא״כ מאי פריך לעמוטי מאי ליתא דאמא לעמוטי קתול מדקי׳ שבדקה
דאילו מתתני׳ לא מתעיט אלא נפשה שבדקות ועוד דהא דב נופסה לקמן הם ב לו
לרב כהכא דאקתול יש דרוס בנדייס ובלאים. ומיי׳ כמהר״ם מלובלין בסי׳ ג״ב:
ו דינו בקון כו׳ שבתבאר בסי׳ כ״ז ועיי׳ בס״ם בס״ק ט״: ז ואמר כו׳
אפי׳ בבהמה נפשה פי׳ דאם״פי שהוא בדקה ולא בנפשה כיון שהוא למעלה מן הוא״ב אף בהמה נפשה דבר תימה הוא דא״כ היכי
קתני ודרוסה אפי׳ בנפשה אלמא דכל שהוא למעלה מן הוא״ב אין לו דרוסה ובנפשה אינו אף כרבנני מיניה
ובסיה סביה מן הוא״ב ולמעלה דקאמר שיש לו דיים בנפשה הייבו דכתבו׳ לו בדוחר מיניה ובסק המקבר שיקר׳ מבאר בדבני הרשב״ם ושאר פוסקי׳ דדוכיס
ובמדיים הם למעלה מהוא״ב ולא כרבני׳ ירוקם שכת׳ שים להם דין אחות: ח קון מהכן כו׳ וכ״ם בגם דיש לו דרוסה יותר מהכן וברור הוא וכמ״ם הס״ך ולא
בדיים: ט ושאר שיקוב כו׳ שמעמא דמילתא דכל שניקב בלא מד שנכנס הסיפורן לבית הקלל ס״מ דמילתא קדמא טובא ואלים ויהיה לחיקלי ותנו בפ׳
ב״ק דבליטבא בתרא מוקי לה בדרייתא בבדבי ובחין מבילין דוקא קתני דאין לו דרוסה וא״כ קשה לפי׳ הרי״ף והרמב״ם כיון דאינו מטלך אדם אחלי ניחוש
לדרוסה בניקב עד לחלל הרי אינו מטיל אדם בחין מבילין וא״ע ולאו קתני׳ היא ובגמ׳ אליבא הכי אמר רב מכדאי דרוסת קתול ובמייה בנדייס ובלאים
ואתביכן עליה מהך ברייתא בקתני דרוסת קתול ובמייה עד שתבקב לקלל כלומר אבל בלא ניקבה לקלל אין אדם מלו מוחק ומשני דרב מכדאי בשים מבילין ולאיתיכן
אלים ויהיה ואע״פי שלא נקב לקלל ובריית׳ בסקוס שאין מבילין ולבבי לא אלים ויהיה כל שלא ניקב לקלל ופריך מהבריתא תרגנולת שלא היה לה מבילין ויהיה
קתול בתרה ואשתבה עלה ה׳ קורטי דמא ומשמע לי׳ דמאן דאית ליה כל כי האי ויהיה בחין מבילין א״ל שלא יהי׳ קלי ויהיה אף בלא ניקב לקלל ומשני דהכלת
עלמה בהכלת אחרים דמי ולאיתבא בתרא עוקי דלרב מסדא לא שאני ליה בים מבילין לאין מבילין ובריית׳ אחרת בבבבי ובסקוס שאין מבילין דלא אלים ויהיה
כולי האי אא״כ נקב לבית הקלל ובדפרישי׳ ודא מרבי׳ דאמרי׳ דאמרי׳ דאמר

כז אבל אם פגע בו' וכ"ה דרס לפי' לא פגע וכן מבואר בדברי הרשב"ם בפרק ג' וכן בדברי הר"ן ופשוט הוא. ודע דבדרס לו פגע אפי' בולם מותקים מסגריס וכדלקמן ס' י"ד: כח אבל אם דרסה אחרים וה"ה בפגעה וכ"כ הט"ו ומשמע דאפי' בכל שנמצאים מקצתם כדרסים אפי' לא ידעינן שדרסן אחר שדרס אחר מהם בולם אחרים דמס"ב אם הרג תקלה ואם"כ פגע הרי לא נח רוגזה וכולן אסורות ואם דרס תקלה הרי לא ידעינן מי מיניהו דרס וכולן אסורות וכ"כ הס"ך וס"ג נסופי. עוד כתב שם דהא דאמרינן קטע ריסי דאד מיניהו לאו דוקא אלא ה"ה הרי ותלת מיניהו דתלינן לומר קטע קטע דמינו לידיה קטע בל דנח רוגזה ולא נגע באחריני כלל ואע"פי שהה"ר וכ"ה ועודנו קיים כבורין דאם הרגה יותר מא' כולן אסורין אין דבריהם נכוני דבודאי כיון דמוכן דקטע פרי ותלת תלינן שכל שדרס הרג ואין לקום ולומר שדרס מקולס שהרג כי היכי דלא קייסי' בקטע קף מיניהו ונס אין לנו לקום שדרס אם"כ כי היכי דקטע קף מיניהו אומרינן נח רוגזה ולא דרס אם"כ ה"ה כי קטע הרי ותלת ולכן כ"ל עיקר כדברי מ"כ וכן דעת בעל ס"ג בכרי"ן וכן דעת הט"ו והכי נקטינן: כט אף הוא כושם עליסה כך פי' הר"ן וכן דעת הרא"ם בס"ב ה"ה דף מ"ה וכן עיקר ודלא כמשמעות הבית שקלק על זה בלא ראיה: ל אבל היכא דמוכן לומר שהרג מעטים דלדרבה מטוס ביתמות מוכח לענין שתקי ומיין בע"ם בס"ק ט': לא לא קייסינן לה כ"כ הרשב"ם בחדושיו בדף ס"ג ע"ב וז"ל אבל ודאי היכא דלא יש' בסורן בנב אחד מהם ולא ידעינן אי שתיק ואי מוחה ואי מקרקרן אינהו ואי שתקן הא אמרינן לקמן דלא קייסינן לה ואפי' מומאל לא פלגי בה ע"ב ולא ידענא היכא איתמר דלא קייסינן לה ואין להביא ראיה מדקוטטין בנמצא בסורן מבלל דהיכא דלא נמצא בסורן אין קוטטין אם"ג דלא ידעינן אי שתקי אי מוחה הדילמא בקטי' תלמודא בנמצא בסורן לכתוביה דרב דאפי' בהכי ס"ל דאין קוטטי' ולעולם דמומאל בכל נוכא קיים אע"פ אף לשמואל אמריך בנמצא בסורן אף דבולהו שתק כיון שנמצא בסורן קוטטין ולשמואל דהיכא דידעינן דעדלא אם"ג דלא ידעינן אי שתקי אי מוחה דקייסי' לה וכן דעת הר"ן שכתב אהא דאמרינן אימר לא עבל אי דוקא היכא דאיכא לאתלי דלא עבל הוא דאמרי אבל היכא דודאי עבל אלא דלא ידעינן כי הוה ביכייהו אי הוה שתיק ואינהו מקרקרן אי הוה מוחה קייסינן ס"ב ואין מוכחן דאיה לדבריו דאמרינן דאע"ג דאמרינן כיון דמקרקרן אי ודאי עבל קוטטין לשמואל ואין מוכחן דאיה להיכא דלא ידעינן אי מקרקרן אי שתקי כדברי הר"ן וכמ"ש הרי"ן בדברי מיקר ובהפסד מרוכה לריך הכרח מ"ש לחוכרו לעכו"ם אפשר להעיר: לב אבל אם הוה ספק כו' אפי' שמעינו אותן מקרקרין וכ"כ הרשב"ם בחדושיו ובתב"ה וכתב עוד שם בת"ה דף מ"ב וז"ל ומיהו מסתבר' לי דדוקא דאיכא קמן כלבא ומוכרח הא ליתנהו קמן בתמוי תולין אי כלבא יותר מעי תלינן בכלבא ואי שוכר' יותר מעי תלינן בשוכרא כו' וכן כ"ל גם מדברי הרמב"ם ומדברי הרא"ש ז"ל ע"ב והרמב"ם כתב בספ"ה וז"ל ספק שנכנס לבין הבעלים כו' ויצא ולא ידעינן מנכנס אם לא מין קוטטין לא אמרינן בנמצא בסורן אלא אמריכן בנמצא בסורן לבין הבעלים כיון שמעינן לו שמעינן בסורן אלא אמריכן בנמצא בעלים כיון שכ"ל ומלמדן וה ומיה"ם בתקלת הפרק וכל ספק מיסתפק בדרוסה אסור אי מכין מדברי הפר הרשב"ם דס"ל להרב ז"ל דהא דאמרינן בנמ' ספק בלבא ספק שוכרא אימר בלבא לאו לאיסור' דתרוייהו איתנהו קמן דל"ב הדבר שקול ולדבריה טפי שכיח שוכרא לאינדוויי מבלבא וכמ"ש הרא"ש בב"ה אלא ס"ל לומר שראינו שנכנס וצא והלך לו ולא נודע לו היה בלבא או שוכרא תלינן בבלבא דשכיח טפי משוכרא וכן יש לדקדק ב"כ מסוף דבריו בדין שוף שנכנס לבין הבעלים דהיינו טעמא דתלינן אמא בעלים כיון דטוס אבל אי אתקוק שם עורף שוכרא כיון דאיכא לאיסור דהשוכרא דרס והו"ל ספק אסור מספק ובל הני אימר דאמרינן בנמר הוו ודאי לדאתו ז"ל וכמו שמוכח מדבריו בדין י"ל ע"ב ס"ב הרן דבל אימר דאיתא' אבא ודאי קשבינן להו כיון דתלינן בהו לקולא אלא שהר"ן מעם לו טיט אחרת שכתב בשם הרא"ה דאמרי דתלינן בקביה לאו דטוס קולא הוא דהא בכהשה הוא מומרת דאי תלינן בקביה אין לה תקנה לעולם אם אין תלינן בדרים הוא הדין מיכבר אחר שהיטה אלא היינו טעמא דתלינן בדבר אחר ואף על פי שאינו מצוי ולא בדריסה טוטס בדריסה מילתא אחריתי היא ואפשר שגם הרשב"ם הבין מדברי הרמב"ם כמ"ש אלא שלמד מדבריו לדיבא דאיתנהו קמן בתמוי תולין בין לקולא בין לחומרא וקלא זה אחיתי הוא לדעת הרמב"ם אלא שהרב ז"ל מחיר טפי מהרשב"ם היכא דאיתנהו קמן והדבר שקול שלדעת הרמב"ם אסור מספק וכדפריש' אבל הרשב"ם ס"ל דכיון דאיתנהו קמן ויש לפנינו איסור לתלות בו אע"פי שהדבר שקול אף על פי כן תלינן לקולא מטוס דרוגא דאוריי' ודוב בהמות כשרות הן ואינו לטמאה שכתב בחדושיו דף מ"ג ע"ב ובתב"ה דף ל"ה ע"א דהכי אימר לא הוו ודאי אלא דתלינן לקולא ולפי דעת הרשב"ם יר' לכאורה שאם בהמה היא והוי ספק בלבא ספק שוכרא דתלינן לקולא בשוכרא ויש לה בדיקה אחר שהיטה ואי"ל לומר כן דל"ל להם"ם לפרושי והעיקר דס"ל דבבל נוכא תלינן בבלבא ובקביה אטוס דלא שכיח שוכרא דדרים וכ"כ הרשב"ם לעולם אולינן לקומר אפי' בספק שקול ואלתי לי איכא לאתלי טפי בהיתר ואי איכא בלבא ושוכרא קמן תלינן לקומרא בשוכרא אבל אי איתנהו קמן תלינן לאיתר'. ולדעת הרשב"ם אף בדאיתנהו קמן לעולם תלינן לקולא ואלתי היכא דליתנהו קמן ומצוי יותר אחד מהם דאז אולינן בתר המצוי ולדעת הרא"ש והר"ן אף בדליתנהו קמן ומצוי יותר אחד מהם תלינן בדבר אחר ולא תלינן בדרים ולעי' בסי' כ"ט ס"ק ח' אחרתי להוכיח דאף בספק שקול אולינן לקומרא וכ"ם לענין ספק דרוס' ולפיכך לענין דיבא דקונין מומרי דבולהו פירושי וכ"ם בתב שתולין בבלב או בקבה דא"ל בדיקה אלא במקום שהלם מבעבע אבל מ"ם הכ' על מוסקא שמא בת"ה בס"ב לענין ספק בקבה בוטש שכל שאינו רואים שלא עבר הבקבה לפנים בשרה אבל דרוסה כיון שפלדים מגיע שלא אפי' לא עבר לקולא טריפה בקו' והפלדים בשר בבגד בכי מעים ע"ב הוא אלא בדקדוק שהרי דעת הרשב"ם דבפ"ה דבפיקים עד שיראיתו מבפנים לגד תולין ובכיאו הוא ז"ל לקן בכ' ... ובייהו בקבה אפשר דיבו של הרב ב' בדעת הרשב"ם דאפילו לא עבר לקולא טריפה וכמ"ש לקמן בכ"ק מ"ב. ומוד יש בספקותו אחרת והכיאם הכ': לג ובכר בתבה' כו' אם הקבה שלפנינו הוא קבה רבה יש לפשוט אפי' לדידן דדוקא בנבה מסרו לא בקיאינן וכמ"ש לפי' בסי' כ"ג ס"ק ב': לד לו יבשה הוא טפי לאיסורא מטוס דכיון דיבשה עבידא דיפשטא ויש אחר הפרסי' ולא כהעמ"ו: לה קוטטין לה פירוש מטוס דמיישינן שמא דרס ומוד ודרס כדלעי' בס"ם ואם"כ הנפורן בשמא' מקנו אל"כ בס"ך בס' בקודות סכסף ועיקר ודלא כהב"ק והט"ו: לו אפי' אם הוא מוחה כו' וה"ה אם הוא מקרקרים כיון דאיכא ריעות' דהיינו בסורן או מקום בסורן מייסינן וכמ"ש בס"ק כ"ה בשם הר"ן ע"ש: לז ולא לוה בלבד כו' אפי' אפי' כולם שותקים וכמ"ש הב"י וכרור הוא ודלא כדבי' ירוקם. כתב הרב בב"י דבכל נוכא מייסינן לזה שהבסורן בנבו ואפי' בתקום מיכולות לברוק מקנו וכן עיקר דאת"ג דבסהרן מוחדות בתרקב אפי' אינהו מקרקרן לא מייסינן להו דאינו' מקרקרן ולא הסינם וכדלעיל בס"ק כ"ג שאני הכא שהרי יש ריעות' ולפנינו אבל לשאר אבל לשאר אין קוטטין וכן דעת הב"ם ובעל ס"ו"ז הסיג על הב"י בשלי דבכי' בתב לבתקום דקה אפילו אותו שהבסורן בנבו מותר לפנינו שהבסורן תמונה לו מנבו אבל לשאר אין קוטטין וכן דעת הב"ם ובעל ס"ו"ז הסיג על הב"י בשלי דבכי' בתב לבתקום דקה אפילו אותו שהבסורן בנבו מותר ואינו מיסוור: כתב הרשב"ם דדוקא כשרמינו שבכנס לבין הסורים אבל נוכא ובסורן ינבנת לו ע"ג מרי אבל ב"ם בתרתי ותלת דקיימן בדרת דבתרתי בדרת דבתוכי קוטטין ומבתבר' שלף רב מודה בהא מטוס דהוית הוכחה גדולה מדרסה מרי:

כי ואם חתך ראשו של אחר מהם אין חוששין לאחרים אפילו הוא שותק והם מקרקרים דאמרינן כבר נח רוגזה ודוקא כשהרגה כי אבל אם פגע א' מהם חוששין לכולם אבל שכן שחטתו בערה בו כשהצילה עצמה ולא הרגה: (סנה) ואפי' הרגה לאחר מכן דווקא אלא דאינו דדרסה עוד אחריס כא אבל אם דרסה אחריס מרי אינו אלא כן רוגזה וכל מה שבאיר אחר (אי"ס כלל כ"ו): יי במה דברים אמורים שאם חתך ראשו של א' מהם אין חוששין לאחרים דוקא כשנכנס לתוכו ועמר עמהם אבל כגון אלו החתולים שעולים על כלוב מלא עוף ומכניסי' ידיהם מבפנים ודורסים אע"ג דקטעיה לרישה דחד מינייהו לא נח רוגזה משו' הכי דמחוך שהם בורחים כב אף הוא כועס עליהם: יא במה דברים אמורים שאם הוא שותק והם שותקים מותר הני מילי דלא חוזין דנגע בהו ל אבל היכא דחוזין דקפץ עלייהו בדרך הדורסים אף על פי שהוא בן תרבות אכור: יב יש מי שאומר דהיכא דלא ידעינן אי שתק ואי מקרקרין אינהו ואי שתיקי לא לא חיישינן לה (יש אוסרין בכה"ג (ר"ן פל"ב) ויש לומר לדבר ולאסור): יג והא דחוששין דוקא כשידענו שנכנס הארי לג אבל אם הוא ספק אם נכנס אם לאו או שהוא ספק ארי או כלב או שמא בקנה נגף אין חוששין ודוקא בשיש לפנינו כלב וארי או ארי וקנר אבל כשבא לפנינו מבעבע דם ולא ידענו במה תולין במצוי בין להקל בין לחמיר: (לג וכבר כתבתי לעי' סי' ל"ג אם מבעבע דם בנתר מהנים לאסרו): יד ארי שנכנס בין השוורים ונמצאת צפורן של ארי תלושה ויושבת בגבו של אחר מהם בין אם הצפורן לחת לד או יבשה לה חוששין לה לו אפי' אם הוא שותק והם שותקים וכל שכן אם מקום צפורן או חמש צפרניו שמיטות מגבו לו ולא לזה בלבד חוששי' אלא לכל השוורים שבריר: טו הא דחוששין לדרוסה היינו שלא להתירה בלא בריקה אבל אם בדקה ואינו מוצא בה רושם כשרה לח ואפי'

עתורנה ודאמרה לדבריו עצמה אלא נעשה בתחר מנה שלא בעשה בדבר לה בלבד

בכה דאמר הבעל מה חיות בדבריהם שלא בעלוה ונעשה בקל אבל אבר אבל בלבד ולא בתחר אבל בלבד ולא בתחר אבל בלבד ולא בתחר אבל בלבד

עוד הבה דאמר מה חיות בהשמעה ... בדבר בהיתר בדבריהם ... בדבר ... בדבר ... בדבר

ג וכל מקום שהוא ולאי טריפה אע"פ שנשתהא י"ב חדש והוא אי אסור: (רשב"א סי' כ"ג) ו יט יש אומרים שצפרים קטנים אין אומומות נוברת בהם לפיכך כ"ל אין להם בריקה וכן יש אומרים שארס הנץ אינו ארוס כל כך ואינו נוכר לפיכך אין לו בריקת: כ כא אם רבים הם הנדרסים אסור להשהותם י"ב חודש כדי שלא יבא לידי תקלה: (והמנהג להקפיד אפי' פחות): כא אסור לסכור דרוסה או ספק דרוסה לעכו"ם שמא יחזו דמוכרנ' לישראל: (תש"ה) ודוקא בטרפות שאינו ידוע לכל עדות היידוע וכיכר לכל מותר (טעריס כ"ל) כב וכן אפי' ספק טרפות ויש מכשירין טרפות הוא (ת"ה סי' קפ"ח) אע"ג דקייסא לן לאחרו מ"מ מותר למכרו לעכו"ם ולא קייסינן סתם יקוור ויסכרנו הוא"ל ויש מכשירין:

נח רין בהמה נפולה ובו' ב סעיפים:

א נפולה אסורה כיצד בהמה שנפלה אם היתה עומדת על רגליה כשנפלה אם יש מכריסה עד המקום שנפלה שם עשרה טפחים חוששין שמא נתרסקו איבריה ואם היתה שוכבת ונתגלגלה ונפלה צריך שיהיה גובה המקום עשרה טפחים והא רבעינן גובה עשרה טפחים ר"ל רוקא בנפלה מעצמה ל"ל או הפילוה אחרים וירדה שרוצים להפיל אבל אם הפילוה אחרים שלא מרעתה או אפי' ירדה בכך אלא שהפילוה בברך אחת אפי' בפחות מי' טפחים חוששין לה: (ואין סילוק בזה כין בהמה לעוף ובעוף נמי דינא הכי) (טור וכ"ל): ב העוף שדרסו אדם ברגליו או טרפו לכותל או שרצצתו בהמה אינו שנחבט על דבר קשה חוששין לו: (הגה"ה) ג וכן אם נפל אבן או דבר קשה על גופו ל וכן בבהמה אם הוא נדבר שיש לחוש בבהמה: (כלבו ותה"ה) ד נפולה שאמרנו שחוששין לה אם לא עמדה אסור לשחוט אותה ה עד שתשהה מעת לעת ואם שחטה בתוך זמן זה אפילו ברקוה ומצאו אותה שלימה מכל איבריה טריפה ואם שהתה מעת לעת ואחר כך שחטה צריך לברקה כנגד כל החלל כולו ל מקדקד הראש עד הירך אם ימצא בה טרפות מהטרפות שכנו חכמים או שנתרסק אבר מהאברים שבפנים ונפסדה צורתו הרי זה טריפה אפי' נתרסק אבר מהאברים שאם ניטלו כשרה כגון שחול כליות הרי זה טריפה חוץ מבית הרחם שאם נתרסק הרי זה מותר הסימנים אינם צריכים בדיקה שאין הנפילה ממעכת אותם: (הגה"ה) ה בנקוב ואם הוכקע כאבן

מדברים אם אם הסר לא מ"מ אם מכים שמוטר להשהותם י"ב חדש ולא שייר מהם מכים אם נ' וכן כי פרכי מהם ולאין פסק זה מקוור בעיני דא"כ כי מסכינן אתי בהו לידי תקלה אלא אי לא פריך מה דאמרי מכים אם נ' וכן כי פרכי עליו כיכרו לבכרי טפי הו"ל לאקשויי דליוכיכרנה ליסר' ולודמינהו אם מכים לכל א' ו' דהשתא אם אתי לידי תקלה אלא אמאי אמר לדרבה קיימינן בעלמא ודמה עוד דהא דאמרה דתקלה הוא פלוגתא דתנאי בכולי תלמודא ולא בריתא אילתא כמאן הילכתא דילכי נקטי לקולא ומה דסוגיין בעלמא לדרבה קיימינן לתקלה וכן' מני מפרי אדרינן תני קמא ספק אלא קרב בשני יקרב בשה הבאה ותניא אחיך לא יקרב לשבה הבאה בתקלה וכן בפ"ב דשם ר"ם מייתינן פלוגתא דתנאי בתקלה ומאי דנדרו דלהוו נידוחו פרוזה בנכנס עליה רבן יוחנן ונטלה מפני התקלה ופי' דילמא אתי לאתכנויי מיכים התקלה ומה דנדרו דלהוו נידוחו פרוזה לתקלה וכן' מני מקרבין ומקרבין ואתי לידי תקלה וכתבו מס בתוספו' לתקלה ל"ה לאחרי תעשה ולא דבעינים מכרין לא בהשהות מכם אלא מעד ומן ורישה ע"כ: ובמ' בכורות בפ' מעשר בהמה אחרינן נמי דאין מעשר בהמה מהבא בזמן הזה מפני תקלה ונרסינן מה מתם ומנא תיקרא דקיימינן לתקלה דפנן אין מקרישין ואין מפריחין בזמן הזה ואם הקדים והפריש והקדים בהמה מיעקר כו' פ' כי היכי דלא ליתי לידי תקלה נגם הרמב"ם ספק באמלן דקיים לתקלה מכתב בפ' ב' מהלכות תרומות פת תרומה מטמאת מטליכה לכן הפנים מע"ש ישרתנה וכן מטן מטמאת מתנו בכלי אלום מע"ש מדלין כלי שלא יהיה תקלה לאחרים ויאכלוהו וכ"כ המרדכי בשם הר"ם נבי שהיה הפוף דאסור להשהותו בביתו דילמא אתי לידי תקלה וכ"כ מס מקום מע"ש מדלין דאף מע"ש נמי דעת מהר"ם מרוטנבורק וכמ"ם הטור מהשו בא"ם בכ"ם תרומ' וכמ"ם בפר"ח בשם בפ"ל בקש כ"ל ומ"ה בכלי

לו אין צריך להזירם לו: (ויש מוקדים דאפילו כהן הכהן מוציאין מידו)
(ב"י בשם הר"ן): כד בית רבים אסורים שכהן פטור כששוחט
לעצמו אבל אם שחט למכור אם הוא קבוע לו למכור בבית המטבחים
חייב ליתן מיד ואם אינו קבוע למכור בבית המטבחים לו שתי ושלש
שבתות פטור לו מכאן ואילך חייב ומנדין אותו אם לא יתן: כה השוחט
לכהן ולנכרי פטור מן המתנות לו והמשתתף עמהם לו צריך שירשום
ובעכו"ם אם יושב עמו במטבחים אין צריך לרשום: (הנ"ם)
עין במקום

מוקדי עם לו שפיר עבד בחלי דקטף ומפקין מיניה וכ"כ בש"ן ובדרך הולך.
ומבאתי בתוס' דס"ק דמוכיח דף ו' דאסרא דאמרי' בשם בני ספר נבור אלא מקום
כהן אין מוציאין אותו מידו מיד קבוע דאמרי' ואלא הבעלים יאמרו ליתן לכהן אחר
ו"ל במכירי בהוה א"כ אינו יכול לתבעו דק בוכת הבאה שם לו בו לת"ל טובת
הבאה מעמון ותם קדושה דאמר בן לוי דקטף מתבע' מריבות' הוא משמע דאינו
חייב לשלם אין דאיה דשמא מיירי בשאלו כדאמר שם אמרי' לקמן בסי' ס"ס ר"ה דלוייה בשאלה
אבל אם בלוה מן המתנות לאחרים ומשום הכי מיקמ' וכן ל"ד לעם שיתבע לקמן בסי' ס"ס ר"ה דלוייה בשאלה ליראל פטור מדין הכן דשלחי שם דבפטר רקם
תלה רקמר' ופטר רחם לאו בר חיובא הוא. ומיהו בסמוך דיבה כגון שבאו לה ע"מ שלין לבעלה רשות בהן וכיון שמיטר דומיא דשאר לוייה: לד אין
צריך להזיר לו כ"כ הרא"ש ופטור וכן דעת הרא"ש בא"ש ואע"פי שהרא"ה בב"ה בלקח עליו בס' הקיבוץ כתב בהבנת הרא"ש. והר"ן הביא על הרא"ש בס דמ"ש
מפסק בכור דמפקיב' בפ"ק דמכיש' דאמרי' תקפו כהן מוציאין אותו מידו ולא דק דבהסיא מתי הרא"ש בס ס"ל שאם תקפו כהן אין מוציאין אותו מידו: ומוך מילן
הרא"ש בא בתשובה הבית והס"ד דספק בכור שלמי מספק הוא בנוף הבנין שבחלקו עליו והילכך מספק אין לכהן שייכות בו דמוקמינן ליה אחזקת מריה קמא ואור
דיוב בהמות ליפס בכורו' אמר"כ פאן שספק הוא מוציאין מיד הכהן עליו בלונגא דבוב' הבאה מעמון ובאו שאלבוב
לקח בס"ק מ"ו ולמ"ד בוכת הבאה ליכה מעמון יפה תשם הכהן ואין מוציאין אותו מידו ולמ"ד בוכת הבאה מעמון הייבו לוחר מיכול הבעלים ליתבו לכל כהן שירצה אפ"פי
שקלים כהן אחר ותפס וה"כ כהן זה תפוס הוא ובכה לבכרי' והכהן בעצמו יתבענו לאותו כהן שירצה הלוי אבל אינו יכול להוציאו מידו לנמרי שהרי אינו יכול לתבעו
מיהו רק בוכת הבא' מים לו בו: ולענין דינא כיון שהרא"ש הרא"ש בס' הקיבוץ והטור כולם מסכימים לדעת אחד אם תפס הכהן מהלוי לא
מוקמינן מיניה הכי בקטינן. ומיהו בשם שבתאר לעיל ס' י"ם נבי נבי הבא על הפו שייב בקלי המתנות וכן בתים הבא על הבניה שבטור מכל המתנות
בהני לע"ב דמתנות הפק פטירי אי תפס הכהן מפקינן מיניה: לה למכור בנים המטבחים מי' הר"ן חנות ולא קבוע עליו בשר ע"כ מכלל דמתנות
לעוריה בלא עלי קבוע לא קבע: לו מתים וב' שבתות עיין בתו' ד"ם בשם אמר דף ס' ובב"ק: לז מכאן ואילך חייב מי' מדרבנן ומפני מרחית
בעין אבל אין התורה לעולם הוא. פטור הוא ואם הוא מוכר: לח והמשתתף עמהם כו' אבל שני שותפים יפר' חייבים במתנות והרא"ם מפקיב לה מדבריב
אלא תוכיח יהודא ואע"ג דבכ' דאמרי' ליה הם פ' משום דאיכא דמי. ליה הם פ' משום דאיכא דמי לדבר הדין עם הטבח ומפקיב לה מנ"ם בנתיבה מתרומה כן דרך הרב ליקח
הדרשה פשוטה ביותר: לט נריך שירשום כתב הרא"ם בפי' המשנה ולא הנה בעיקר המתנות שאינו משתתף עמהם במתנות אלא שהן עומדין
בתקונן ל"ב שירשו ע"כ ויר' שזהו פי' לאחי דמסיים אחני' ולא אחר קון מן המתנות פטור מן המתנות ומ"כ הדין דין לאחת דמה נריך רשיעה בזה כיון
שמתנות לוקחן הכהן ומיהו לדעת הרא"ם בתיבור פי' רשיעה שירשום אלקו ויכיח המתנות בחלק הכהן אלא לא רשם אלקו חייב במתנו' אפני אלין בכל יודעים
שהכהן שותף לו ולפי דע' הרב ל"ל דהא דאית' בגמר דאמר דאמר שמואל כהן הזה ע"ל ר' אבלא זיל אינשתף בהדי טבחי יפר' דמנו דמתנות' ממתנות' משתתפי
בחלק לאו לאחרא דאלקו של יפרל מיפטר ממתנות אלא ה"ק דכיון דמנו לאיפטורי בפטיהו ממתנות דהיינו שירשו אלקס ויכיחו המתנות בחלק הכהן ואינו אלקי
ביפר' נגד המתנו' וה"ה משתתפי בדרך וא"ל אינו מתוור כל הכהר ומוד דלעשמא דיהיב הרב ר"ל אלין הכל יודעי' כו' ל"ב אף ב' ותבה בעיקר המתנות שהמתנות
של כהן בחייביה לרשום שהרי אין הכל יודעין שהכהן שותף לו ולכן העיקר כפי' רש"י ואחר מפרשים דרשיה היינו סימן שהיו רגילים לרשום בשר שפטור מן המתנות
אבל אלא יקשרוהו בראש ולפי זה אף המתנו' המייבים לאלקו של ישראל פטור ליתב' לכהן. ואי ק"ל דשה לאחר רשיעה אפי' מקנת שה בחשתא בבר תירגו' הו' דהיינו
בש כל שיות שהו חייב דנכה"ג כולה שה מקרי אבל הכא המקנת שיות פטור כה"ג לא חייב רשיעה והיינו לאם אמר לו מוכן מן המתנות פטור מן המתנו' רש"י פי'
בשמעתא לו הכהן פרש מוכן מן המתנות ודוק: מ ובעכו"ם אם יושב עמו בטבחיי' כו' נאמר שפטר הסוגיא היא בכבר המקבר ל"ל שהמשתתף עם הכהן
בבל נוגע נריך שירשום דאי יתיב לאמקמת' לאיבר ביטרא קונין ואי יתיב לאכפת' לאיבר המוכי הטבחים אבל עם העכו"ם אי יתיב לאמקמת' יפעל פני ומודים לכל
שהוא שותף וכ"ם בדיתיב לאכפת' דליכא לאיבר המוכי הטבחים משום דאין לאחונה בכותים ווו היא שיטת רש"י והרא"ש והרא"ש והר"ן והטור אבל הרמב"ם כתב
לפיכך אם היה הכהן עומד עמו בטבחיי' ונופל ונותן עמו ל"ל לרשום והמשתתף עם הכותי מ"ל לרשום שהרי הכותי ומודים לכל שפוא שותף
ואם פי שאינו עמו בשעת מכירה אבל ל"ל שבור הרב ז"ל דהיינו אינו כתרא פלוג אינו אינו קמא בתרתי מדא בעכו"ם דלשיטת אמקמת' ולשיטת בתרא
אע"ג דלא יתיב לאמקמת' אלא כיון דלפעמים יוצא ונכנס בקנות בהכי כני להודיע לכל שהם שותפים ואתי' דקתני דאף המשתתף עם הגוי נריך שירשום היינו
בשאינו יוצא ונכנס כלל בקנות דהשתא לא שייך לאיבר מפעל פני וכיון דאקילינ' כולי האי בעכו"ם שבור הרב דה"ב נתפיקן דרגא בני כהן ובכי דביתיב לאמקמת' לא
הני משום דאמרי ביטרא קונין דהיינו אלא ביתיב לאכפת' דהיינו שבוטא ונותן עמו בהכי הני להודיע לכל שהם שותפי' ולא אמרי' דהמוכי המכיר
משום דלא שכיח כולי האי כמו שותפות ואלא איכא בהדיא דשכיח בפי' ון היא שיטת הרב בסוגיא אע"פי שאינה מקוורת והב' והכ"מ לא דק כלל בלשון זה ע"ש.
ואת דבעכו"ד דאשפיוכני' דרבי טבלא מוכח בהדיא דהמשתתף עם הכהן לאחר אלא שבתות שייב ואי קבע מסקת' שייב מיד והכא משמע דאף בקבע מסקת'
כני בדשיב' בשלמ' ל"ל דלדיבא דמתכיפין טבא כהן אם המשתתף עמו לעולם פטור ממתנו' אלא שזקני דרוש מקנו אע"כ דאי יתיב לאמקמת' שייב מיד ויר' שזהו מעשה
הרי"ף והרא"ם שהשמיטו כל הסוגיא משום דלבתר מקנת דזקני דרוש בכל נוגע שייב בתנו' כיון דקבע מסקת' ואע"ג דכ"מ לדידן בתוך ג' שבתו' ובדלא קבע
מסקת' מ"מ כיון דכ"ם שייבי מקמי מקנת' דרבו של הרי"ף להשמיטו אע"ג דאיכא בפקותא לדידן. ומיהו בדברי הרמ"ם נשאר מפרשים שהעתיקו הסוגיא לא
שייך אלא תירגא וכ"ל בקבינות מסקת' דאיתי' בני אושפיוכניה דר' טבלא היינו עלי קבוע לקבע עליו בשר וכמ"ש בש"ק ל"ה בשם הר"ן אבל הכא שיירי בקנות בלא
עלי קבוע ובתוך ג' שבתו'. והכ"ם עירן דפי' קבע מסקת' דבת' היינו שהכהן קבע לעצמו מבטבחיי' דילכך שייב מיד אבל יתיב לאמקמת' היינו שהמטבחים הוא של יפר'
והכהן יושב שם עמו דילכך מהני רשיעה ע"כ ונם זה אמת אלא דמשמע ודאי דאף לתירון זה לא מפוקם כך דיבא אלא בתוך ג' שבתות וכן מוכח מעובדא דאשפיוכני'
דרבי טבלא אלא שהכהן אלבתר הכי אשכח תקנתא לאיפטורי מתמנות לאמשתתף עם הכהן וכן מוכח מדברי התוספות שבתנו דמדרבנן נוהו כשהוא טבח ליתן מתנות
בהונה אפי' הכהה אלו אלא ירגילו טבחי ישראל לאתף הכהנים שמהם לפטור מן המתנות ע"כ ונם שם פרש:

מא בתקוס

לו אין צריך להזירם לו: (ויש מוקדים דאפילו כהן הכהן מוציאין מידו)
(ב"י בשם הר"ן): כד בית רבים אסורים שכהן פטור כששוחט
לעצמו אבל אם שחט למכור אם הוא קבוע לו למכור בבית המטבחים
חייב ליתן מיד ואם אינו קבוע למכור בבית המטבחים לו שתי ושלש
שבתות פטור לו מכאן ואילך חייב ומנדין אותו אם לא יתן: כה השוחט
לכהן ולנכרי פטור מן המתנות לו והמשתתף עמהם לו צריך שירשום
ובעכו"ם אם יושב עמו במטבחים אין צריך לרשום: (הנ"ם)
עין במקום

מוקדי עם לו שפיר עבד בחלי דקטף ומפקין מיניה וכ"כ בש"ן ובדרך הולך.
ומבאתי בתוס' דס"ק דמוכיח דף ו' דאסרא דאמרי' בשם בני ספר נבור אלא מקום
כהן אין מוציאין אותו מידו מיד קבוע דאמרי' ואלא הבעלים יאמרו ליתן לכהן אחר
ו"ל במכירי בהוה א"כ אינו יכול לתבעו דק בוכת הבאה שם לו בו לת"ל טובת
הבאה מעמון ותם קדושה דאמר בן לוי דקטף מתבע' מריבות' הוא משמע דאינו
חייב לשלם אין דאיה דשמא מיירי בשאלו כדאמר שם אמרי' לקמן בסי' ס"ס ר"ה דלוייה בשאלה
אבל אם בלוה מן המתנות לאחרים ומשום הכי מיקמ' וכן ל"ד לעם שיתבע לקמן בסי' ס"ס ר"ה דלוייה בשאלה ליראל פטור מדין הכן דשלחי שם דבפטר רקם
תלה רקמר' ופטר רחם לאו בר חיובא הוא. ומיהו בסמוך דיבה כגון שבאו לה ע"מ שלין לבעלה רשות בהן וכיון שמיטר דומיא דשאר לוייה: לד אין
צריך להזיר לו כ"כ הרא"ש ופטור וכן דעת הרא"ש בא"ש ואע"פי שהרא"ה בב"ה בלקח עליו בס' הקיבוץ כתב בהבנת הרא"ש. והר"ן הביא על הרא"ש בס ס"ל דמ"ש
מפסק בכור דמפקיב' בפ"ק דמכיש' דאמרי' תקפו כהן מוציאין אותו מידו ולא דק דבהסיא מתי הרא"ש בס ס"ל שאם תקפו כהן אין מוציאין אותו מידו: ומוך מילן
הרא"ש בא בתשובה הבית והס"ד דספק בכור שלמי מספק הוא בנוף הבנין שבחלקו עליו והילכך מספק אין לכהן שייכות בו דמוקמינן ליה אחזקת מריה קמא ואור
דיוב בהמות ליפס בכורו' אמר"כ פאן שספק הוא מוציאין מיד הכהן עליו בלונגא דבוב' הבאה מעמון ובאו שאלבוב
לקח בס"ק מ"ו ולמ"ד בוכת הבאה ליכה מעמון יפה תשם הכהן ואין מוציאין אותו מידו ולמ"ד בוכת הבאה מעמון הייבו לוחר מיכול הבעלים ליתבו לכל כהן שירצה אפ"פי
שקלים כהן אחר ותפס וה"כ כהן זה תפוס הוא ובכה לבכרי' והכהן בעצמו יתבענו לאותו כהן שירצה הלוי אבל אינו יכול להוציאו מידו לנמרי שהרי אינו יכול לתבעו
מיהו רק בוכת הבא' מים לו בו: ולענין דינא כיון שהרא"ש הרא"ש בס' הקיבוץ והטור כולם מסכימים לדעת אחד אם תפס הכהן מהלוי לא
מוקמינן מיניה הכי בקטינן. ומיהו בשם שבתאר לעיל ס' י"ם נבי נבי הבא על הפו שייב בקלי המתנות וכן בתים הבא על הבניה שבטור מכל המתנות
בהני לע"ב דמתנות הפק פטירי אי תפס הכהן מפקינן מיניה: לה למכור בנים המטבחים מי' הר"ן חנות ולא קבוע עליו בשר ע"כ מכלל דמתנות
לאחרים בלא עלי קבוע לא קבע: לו מתים וב' שבתות עיין בתו' ד"ם בשם אמר דף ס' ובב"ק: לז מכאן ואילך חייב מי' מדרבנן ומפני מרחית
בעין אבל אין התורה לעולם הוא. פטור הוא ואם הוא מוכר: לח והמשתתף עמהם כו' אבל שני שותפים יפר' חייבים במתנות והרא"ם מפקיב לה מדבריב
אלא תוכיח יהודא ואע"ג דבכ' דאמרי' ליה הם פ' משום דאיכא דמי. ליה הם פ' משום דאיכא דמי לדבר הדין עם הטבח ומפקיב לה מנ"ם בנתיבה מתרומה כן דרך הרב ליקח
הדרשה פשוטה ביותר: לט נריך שירשום כתב הרא"ם בפי' המשנה ולא הנה בעיקר המתנות שאינו משתתף עמהם במתנות אלא שהן עומדין
בתקונן ל"ב שירשו ע"כ ויר' שזהו פי' לאחי דמסיים אחני' ולא אחר קון מן המתנות פטור מן המתנות ומ"כ הדין דין לאחת דמה נריך רשיעה בזה כיון
שמתנות לוקחן הכהן ומיהו לדעת הרא"ם בתיבור פי' רשיעה שירשום אלקו ויכיח המתנות בחלק הכהן אלא לא רשם אלקו חייב במתנו' אפני אלין בכל יודעים
שהכהן שותף לו ולפי דע' הרב ל"ל דהא דאית' בגמר דאמר דאמר שמואל כהן הזה ע"ל ר' אבלא זיל אינשתף בהדי טבחי יפר' דמנו דמתנות' ממתנות' משתתפי
בחלק לאו לאחרא דאלקו של יפרל מיפטר ממתנות אלא ה"ק דכיון דמנו לאיפטורי בפטיהו ממתנות דהיינו שירשו אלקס ויכיח המתנות בחלק הכהן ואינו אלקי
ביפר' נגד המתנו' וה"ה משתתפי בדרך וא"ל אינו מתוור כל הכהר ומוד דלעשמא דיהיב הרב ר"ל אלין הכל יודעי' כו' ל"ב אף ב' ותבה בעיקר המתנות שהמתנות
של כהן בחייביה לרשום שהרי אין הכל יודעין שהכהן שותף לו ולכן העיקר כפי' רש"י ואחר מפרשים דרשיה היינו סימן שהיו רגילים לרשום בשר שפטור מן המתנות
אבל אלא יקשרוהו בראש ולפי זה אף המתנו' המייבים לאלקו של ישראל פטור ליתב' לכהן. ואי ק"ל דשה לאחר רשיעה אפי' מקנת שה בחשתא בבר תירגו' הו' דהיינו
בש כל שיות שהו חייב דנכה"ג כולה שה מקרי אבל הכא המקנת שיות פטור כה"ג לא חייב רשיעה והיינו לאם אמר לו מוכן מן המתנות פטור מן המתנו' רש"י פי'
בשמעתא לו הכהן פרש מוכן מן המתנות ודוק: מ ובעכו"ם אם יושב עמו בטבחיי' כו' נאמר שפטר הסוגיא היא בכבר המקבר ל"ל שהמשתתף עם הכהן
בבל נוגע נריך שירשום דאי יתיב לאמקמת' לאיבר ביטרא קונין ואי יתיב לאכפת' לאיבר המוכי הטבחים אבל עם העכו"ם אי יתיב לאמקמת' יפעל פני ומודים לכל
שהוא שותף וכ"ם בדיתיב לאכפת' דליכא לאיבר המוכי הטבחים משום דאין לאחונה בכותים ווו היא שיטת רש"י והרא"ש והרא"ש והר"ן והטור אבל הרמב"ם כתב
לפיכך אם היה הכהן עומד עמו בטבחיי' ונופל ונותן עמו ל"ל לרשום והמשתתף עם הכותי מ"ל לרשום שהרי הכותי ומודים לכל שפוא שותף
ואם פי שאינו עמו בשעת מכירה אבל ל"ל שבור הרב ז"ל דהיינו אינו כתרא פלוג אינו אינו קמא בתרתי מדא בעכו"ם דלשיטת אמקמת' ולשיטת בתרא
אע"ג דלא יתיב לאמקמת' אלא כיון דלפעמים יוצא ונכנס בקנות בהכי כני להודיע לכל שהם שותפים ואתי' דקתני דאף המשתתף עם הגוי נריך שירשום היינו
בשאינו יוצא ונכנס כלל בקנות דהשתא לא שייך לאיבר מפעל פני וכיון דאקילינ' כולי האי בעכו"ם שבור הרב דה"ב נתפיקן דרגא בני כהן ובכי דביתיב לאמקמת' לא
הני משום דאמרי ביטרא קונין דהיינו אלא ביתיב לאכפת' דהיינו שבוטא ונותן עמו בהכי הני להודיע לכל שהם שותפי' ולא אמרי' דהמוכי המכיר
משום דלא שכיח כולי האי כמו שותפות ואלא איכא בהדיא דשכיח אפי' הו היא שיטת הרב בסוגיא אע"פי שאינה מקוורת והב' והכ"מ לא דק כלל בלשון זה ע"ש.
ואת דבעכו"ד דאשפיוכני' דרבי טבלא מוכח בהדיא דהמשתתף עם הכהן לאחר אלא שבתות שייב ואי קבע מסקת' שייב מיד והכא משמע דאף בקבע מסקת'
כני בדשיב' בשלמ' ל"ל דלדיבא דמתכיפין טבא כהן אם המשתתף עמו לעולם פטור ממתנו' אלא שזקני דרוש מקנו אע"כ דאי יתיב לאמקמת' שייב מיד ויר' שזהו מעשה
הרי"ף והרא"ם שהשמיטו כל הסוגיא משום דלבתר מקנת דזקני דרוש בכל נוגע שייב בתנו' כיון דקבע מסקת' ואע"ג דכ"מ לדידן בתוך ג' שבתו' ובדלא קבע
מסקת' מ"מ כיון דכ"ם שייבי מקמי מקנת' דרבו של הרי"ף להשמיטו אע"ג דאיכא בפקותא לדידן. ומיהו בדברי הרמ"ם נשאר מפרשים שהעתיקו הסוגיא לא
שייך אלא תירגא וכ"ל בקבינות מסקת' דאיתי' בני אושפיוכניה דר' טבלא היינו עלי קבוע לקבע עליו בשר וכמ"ש בש"ק ל"ה בשם הר"ן אבל הכא שיירי בקנות בלא
עלי קבוע ובתוך ג' שבתו'. והכ"ם עירן דפי' קבע מסקת' דבת' היינו שהכהן קבע לעצמו מבטבחיי' דילכך שייב מיד אבל יתיב לאמקמת' היינו שהמטבחים הוא של יפר'
והכהן יושב שם עמו דילכך מהני רשיעה ע"כ ונם זה אמת אלא דמשמע ודאי דאף לתירון זה לא מפוקם כך דיבא אלא בתוך ג' שבתות וכן מוכח מעובדא דאשפיוכני'
דרבי טבלא אלא שהכהן אלבתר הכי אשכח תקנתא לאיפטורי מתמנות לאמשתתף עם הכהן וכן מוכח מדברי התוספות שבתנו דמדרבנן נוהו כשהוא טבח ליתן מתנות
בהונה אפי' הכהה אלו אלא ירגילו טבחי ישראל לאתף הכהנים שמהם לפטור מן המתנות ע"כ ונם שם פרש:

מא בתקוס

יב אסור לאכלו ממנהג כו' דעת הרשב"א בתשובה דבכל מקום מותרין ולפי במקום שנהגו בו איסור וחס"מ בס"מ כפ"ה שכן דעת רש"י ושכן כתב מלתי דולת לא תיכול דאיתא בס"ם ליתא דאף לדעת הרמב"ם לפי מכבל שרי וס"ה קאתר ואת לא תיכול אלא דהאידנא לכ"ע אסיר מטעם דאכן בתר בני בבל גרירינן וכן דעת רש"י כפ' א"ט דף כ' בני אלב דאיתרא דלכ"ע אסיר וה"ה הכא וכן דעת הר"ן אבל מה שהשיג על הרשב"א דלא לתרבא דאיתרא דבבל דוכתא דלא בתר מאתר דנהיגי ביה איסורא שרי בר מאתר דנהיגי ביה איסורא מטעם דהתם אפי' בני בבל מתנהגא בטלתא הוא שנהגו בו איסור מע"כ הכא איכא הפנה דבהני נוף פלגי הרשב"א וס"ל דמעיקר הדין נהגו בו איסור וכמו שרי מדברי בתשו' בסי' רנ"ג והסוכא שהניח הר"ן הסך זה ישנה הרשב"א בת"ה דף ל"ו ע"א ע"ב. ובפרי פר"א ס"ק נ"ה כ"ט קנאתי כל מדתי מנהגי איסור מע"ב בס"ל. כתב הש"ו בשם הר"מ ז"ל כת' כאו"ה אבר המדולדל ואסור אפילו קור ונקשר היטב מאחר שנאסר פעם אחת אין לו היתר עוד וקיימי שמא לא הבריח יפה כל מרכו ע"כ ול"כ דאם אינו אומרים בודאי ונקשר דודאי לא יבא לאוכן לענין היתר הבשר כמ"ש בסי' כ"ה אע"פי שהוא מטמא טרפה דאוריתא כ"ש שאינו מוכרח ע"ז לענין איסור אבר המדולדל שהוא דרבנן שכ"ל ולא מיירי אפ"ה בדין אבר המדולדל מטמא דכיון שאינו יכול לחזור ולהיות אין לאסור שקור ונקשר וכן מוכח בסדרי אלעזר הרמב"ם בס"ב מה שאר אבות הטומאות שבת' בבשר אם האבר המדולדלין שאינן יכולין להתיות ולהדבק בשאר הגוף ע"כ אלמא דכל שאינו יכול להתיות אינו יכול לחזור ליקשר ולהדבק בשאר הגוף וזה שטוב ולפי זה אם אנו רואי שנקשר לא נאסר מעולם ויכול לחזור ולהיות קיימין כיון ואין כאן איסור אבר המדולדל כלל אלא כאן מיירי באבר שנשב וינא לאין באינקי שאינו מתריף הבשר והש"ו נאדק בע"ם דין זה כאן ולגיל בסי' כ"ה מקומו ולפי בס"ק י"ט הש"ך הבסיס עם הל"מ ואני תמה עליה שלא הביאו כוונת האו"ה דאיהו מיירי בשודאי יבא לאוכן ולאבר כבר הבשר הילמא דפשיט ולא מאני נקשר אבל היכא דמסתפק לן אם יבא לאוכן או לא מטמא ודאי דס"ל לאו"ה כסברתם דמסני חזר ונקשר במ"ל דמשם טרפה דאוריתא וזה ברור בכונתו ז"ל אמנם לפיה אין זה פיקר אלא מהני חזר ונקשר אלא דוקא בלבד שנתרף שלמות בלילתו לאוכן וכמ"ש לגיל בסי' כ"ה ס"ק כ"ט ע"ש:

סג **א** דבכל הבהמה ג"ל סי' ק"י ס"ג: **ב** אם היו רוב המוכרים כו' מהגאון בע"ג ס"ה דף כ"ה דבבשר מבושל לא אוסרין בתר רוב מכתים אלא בתר רוב אוכלי בשר ואם הם עכו"ם אסור ואם הם ישראלי אות' ואם מכתים אלא בתר רוב אוכלי בשר בני בבל נאלא אפילו דמסתפק הוא בטלנו. וע"ל בסי' ק"י ס"ג: **ג** וכבר אסרו אחרי' כו' לגרי המקבר בבאן הם דברי הרמב"ם בפ"ק וזו היא טעמא דרי"ף והגאוני לפסוק כרב דאבר בשר שנתעלם מן העין מטמא דבא אלא דבר שנתעלם מן העין מטמא דבא אלא דבר שנתעלם אבל לגדין דק"ל כלני טרו ומיהו במקום שרוב עובדי גויים ואינו יודע מכין הקתיבו שהניח ומצאן במקום אחר יש לקום לילמא כבלום והני אקריבי דק"ל כרבנן דס"ק דפסחי דקדושין שאבד בנית הניח שמא שאני אומר אדם טמא בכבר לא ונטלו והמו שפטליה בא"ק בס"ם מל"ט לענין מתן ע"ש ומפי' ז' מפתבר לי דלגדין דק"ל כלני שמתיר בשר שנתעלם מן העין לעולם לא מייתי לעורבים כל כמה דלא קא ידעינן שנטל העורב ולפ"ז בשר שהניחו בבית אבי מצאו במקום שהניחו ואבי' כרוב טבקי בשר הבשר בגויים אם בשר בקבוב במקו' שרוב יש' מצוין אם בשיר שרוב טבקי יש' וכן אם נמצא בדרך מתיכות בשר ורוב עובדי דרכים ישראל בכל הני גווני לבתי הבשר מותר אבל אם בא העורב ונטלו והלך ואח"כ הטזירו אם הטליכו במקום אחר אף אלו מייתי לרובא דעלמא שמא הקליפו בשר ורוב טבקי אם כבר אותם מקומות שיש לחוש שהעורבים יכולין להביא מהם היו רוב טבקי ישראל נ"כ הבשר מותרת. ומיהו בהביא עצם ומצא ט' אם רוב טבקי הוו ישראל הבשר מותר דהא לא מייתי לעורבים כלל היכא דלא

לקמי' כו' וכן שם בדף כ"ג כתבו וז"ל מקרוות של דגים הרי אלו טלו וה"ה מקרוות של בשר כדאמר בתוספתא ול"ל והא אמרי' כפ נ"ה דבקרוים הוי סימן וי"ל בני בשר שנתעלם מן העין היקלו שפי דאין הלכה כדב מדפריך ורב שיבי אכיל בישרא בו' עכ"ל ודברי תימה הם דשם שהיא דבקרוים הוי סימן הוא תימה' רב ולריך לדקוק שבותם היא

יג אסור לאכלו ממנהג שנהגו ישראל שלא לאכלו מפני שדומה לאבר מן החי:

סג דין בשר הנמצא ולא נודע ממהו ובו ב' סעיפים:

א בשר הנמצא מושלך בשוק הלך אחר הרוב [6] רבל דפריש מרובא

פרש [7] אם היו רוב המוכרים עכו"ם אסור ואם היו רוב המוכרים ישראל מות' וכן בשר הנמצא ביד עכו"ם ולא נודע ממי לקח אם היו מוכרי הבשר ישראל מות' זה דין תור' נ' וכבר אסרו חכמי' כל הבשר הנמצא בין בשוק בין ביד עכו"ם אע"פי שכל המוכרים וכל השוחטי ישראל ולא עוד אלא הלוקח בשר והניחו בבית ונעל' מן העין אסור אא"כ היה לו בו סימן או שהיה לו בו טביעות עין והו' מכירו ודאי שהו' זה או שהיה צרור וחתום: **ב** תלה כלי מלא החיכורת בשת ונשבר הכלי ונפלו החתיכות לארץ ובא ומצא החתיכות ואין בהם לא סימן ולא [7] טביעות

לא מצאו במקום שהניחו וכבי הא מולה לוי דבעי' ט"ע לו סימנא ע"כ והרשב"א בתלוטין נ"כ כת' דהני עובדי דכתו סימנא לו ט"ע לפי שנאבדו ובא ומצאם שלא במקומם ובעיר שרוב טבקי נויס ע"כ ואין דעתי כן בכונת ס' התרומה שהרי לשון הרב בספרו הוא וה"ז ז"ל הילכך אם הניח תתיב' בשר והלך לשוק וחזר ומצאה במקום שהניח' אין חוששין שמא הקליפו עורב ומותלת אע"פי שאינו מכירה אבל כשאור ומצאה במקום אחר יש לקום לקילוף העורב שיביה לו בה סימן לו יכירנה בע"ע ואם הניח בשוק בין הגויים לו אפי' מצאה במקום שהניחה אבורה אם אין מכירה בפי' לו בפ"ע עכ"ל והרי לא בא בלשון הרב בתחלת דבריו דמיירי בעובדי גויים ולכן כ"ל שדעת הרב ז"ל דבשמצאה במקום שהניח' בנית אין חוששין לקילוף עורב ומזבר אפי' ברוב עובדי גויים אבל מצאה שלא במקומה ואף ברוב עובדי ישראל חייש' לרובא דעלמא דילמא הקליפה העורב ואם הניח' בשוק אפי' מצאה במקום שהניח' כיון שרוב העובדי גויים אסור דילמא הפיל מקלוה והלי אחריתי היא ומצא בשוק ל"ל לאצאה שלא במקומה דשאני התם דקלו בה ידים כיון שלא מצאה במקום' ואיכא לחיוש עורבים לחילוף עורבים מע"כ בנמצא בשוק דבפלי לבו מאיכבי לו אבאיהו התם ובעובי ולפ"ו מובדי דבישרא ובכרכשא חיינו אף ברוב עובדי ישר' וכן דעת הרשב"א בפ"ה ובמשמר הבית דף קכ"א ע"ב מוד כת' הרב ז"ל בת"ה דף קכ"ב וז"ל אם הניח במקום אחד ובישל מעם ובאבד אם אינו מכירו אני אומר אותו כבר הלך וזה אחר הוא ונזדמנה מזו אחרו בפ"ק דפסחים הניח עצם ומצא עצם פלונית דרבי ורבנן דתנן הניח מתים ומצא מבנה מבנה מוכן ומבנה מוטל דבריי ר' ומכ"א הכל מולין וק"ל בתמי' וכ"ם בזו דאפי' ר' ברא דהוא מודה בכל כי הא מכ"ל ואני אומר דבין אם הניחו אם הניחו בזויות אחד ומצאו בזויות אחרת ובין אם נאבד ממנו בבית ואח"כ מצאו בבשר מותר דק"ל כר' דמייתי הש"פ בפ"ק דפסחים דקאמ' קבר שאבד הוא קבר שנמצא ובן פסקו הפוסקי והאחרוני הוה בפרק ר"ק ס"ק ב' בסי' תל"ט ושפליה דאפי' ביטול לא בעי ע"ש ומ"כ בנדון דידן אני אומר לן למיתר דאותו שאבד הוא אותו שנמצא ול"ד להניח בשר ומצא ט' דלריך לבדוק אחר הבשרה דשאני התם דבין שנמצא אסר אחד הרי ע"כ נטלו מכאן ובין שם ידים בלמנא אחרינן דמסתפא בטלו הכל ואלו אחריים הם ובעובדי דבכרכשא ובבא דבישרא דאתבידו לא מצאום בבית אלא בתר דאחר בשר שנתעלם אבל לגדין דק"ל כלני טרו ומיהו במקום שרוב עובדי גויים ואינו יודע מכין הקתיבו שהניח ומצאן במקום אחר יש לקום לילמא כבלום והני אקריבי דק"ל כרבנן דס"ק דפסחי דקדושין שאבד בנית הניח שמא שאני אומר אדם טמא בכבר לא ונטלו והמו שפטליה בא"ק בס"ם מל"ט לענין מתן ע"ש ומפי' ז' מפתבר לי דלגדין דק"ל כלני שמתיר בשר שנתעלם מן העין לעולם לא מייתי לעורבים כל כמה דלא קא ידעינן שנטל העורב ולפ"ז בשר שהניחו בבית אבי מצאו במקום שהניחו ואבי' כרוב טבקי בשר הבשר בגויים אם בשר בקבוב במקו' שרוב יש' מצוין אם בשיר שרוב טבקי יש' וכן אם נמצא בדרך מתיכות בשר ורוב עובדי דרכים ישראל בכל הני גווני לבתי הבשר מותר ובטלו והלך ואח"כ הטזירו אם הטליכו במקום אחר אף אלו מייתי לרובא דעלמא שמא הקליפו בשר ורוב עובדי גויים אם בשר בקבוב בבתי בשר ורוב עובדי ישראל בכל הני גווני לבתי הבשר מותר ומיהו בהביא עצם ומצא ט' אם רוב טבקי הוו ישראל הבשר מותר דהא לא מייתי לעורבים כלל היכא דלא

מוכן

ובכ"ב בפ"ה דף כ"ה ובמ"ש בפ"ה דף כ"ה ובמ"ש בפרק הבא לבית הדין

ג שור הבר מין בהמה הוא: ד הקרש אף על פי שאין ל
אלא קרן א' הרי הוא חיה: ה כל שיכתפך לך אם הוא מין חיה
או מין בהמה חלבו אסור ו ואין לוקין עליו וכבסין את דמו: ן כלאי
הבא מבהמה טהורה עם חיה טהורה הוא הנקרא כוי חלבו אסור ואי
לוקין עליו וכבסין את דמו:

פא שכל היוצא מן הטמא טמא

(ודברים שיוצאים מן הפה והם מותרים)

ובו ט' סעיפים:

א ל חלב בהמה וחיה טמאה או טריפה וצירה ל ומי רגליה אסורים
כבשרה ויש מי שמתי' במי רגליה אבל נ מי רגלים דאדם לדברי
הכל מותרים: ב גבינות שנעשו מחלב בהמה ונמצא טריפה
אם הוא טרפות

ל שאפשר

פא א חלב בהמה וחיה טמאה וטריפה וצירה ומי רגליה אסורים כבשרה ויש מי שמתי' במי רגליה אבל מי רגלים דאדם לדברי הכל מותרים. מי רגלים דבהמה וחיה טמאה אסורים מדאורייתא דכתיב ומי רגליה אבל מי רגלים דאדם מותרים דלא כתיב בהו אלא בשר ודם. ומי רגלים דבהמה וחיה טהורה אסורים מדרבנן דגזרו רבנן אטו מי רגלים דבהמה וחיה טמאה. ומי רגלים דבהמה וחיה טהורה אסורים מדר

לעמת שכתב הרא"ש דכשלא פירש אסיר משום דלתי לאקלופי בנמשה פשיטא
אין להתיר אף אם פי' בכלי אם לא שסלקה ידיה מלקלוף עוד דהשתא אתן דקוי
ליה דסתי סבר דילמא קלב בהמה טהורה היא ויש לאוסר לדבריו: יט וה'
לקולא לאו דוקא אלא ר"ל לקוש וכן אות כתוש והרא"ש: כ יכולי לקוירו
משום דפירש מקשה קולין לא מקריא פריסה ויכול לקזור ולינח עד ד' וה' סנים
בשאר התינוקות: כא ואם יש שכבה כו' אבל אי ליכא שכבה בתינוק
אסור לקוירו אע"פי שאין בו שלא איכור דדבכן וכלקפין כתבה ס"ם קס"ד וכבר
כתבתי בא"ם פי' שמ"ג דאסור לבאכיל בידים לקטן אפי' דברים שאם יבדבנן
ע"ש. ומסתבר' דכשיסבלק שבכבה מריך לפרוש אותו מיד אף שהוא קולה מדיין
ואינו רשאי לינח ד' וה' סנים וכ"כ כש"ך: כב מותר לקוז ולינח עד כוקב"ל קול
כך הוא לשון הרמ"ם כש"ג ולכאו' יר' דהכי קאמר עד איסתי מותר לקזור ונוקא עד
סוף כ"ל קודם אבל אם לא קוד וינח בתוך כ"ל קודם אע"פי שעדיין לא שבו
ג' ימים. אחר כ"ל קודם אסור לקזור ולינח ואפ"ו כל שקור וינח בתוך כ"ל קודם
מותר לינח עד ד' וה' סנים ומד"ו יש להסכים בכרת הרמב"ם שם סברת שאר
המפרשי' שכתבו שתם ובתוך כ"ל קדם אפי' מתוך בוריו קודם לו יותר מקוירין
אותו דמשמע דכל שקור וינח בתוך כ"ל קודם יכול לינח עד ד' וה' סנים אבל הרב
בב"י סבין מדברי הרב ז"ל דכל שפי' מתוך כ"ל קוד אע"פי שבו' מות לקזור ולינח אינו
מותר לינח אלא עד סוף כ"ל קודם דוקא ואם לוה כיון אולי הוציאו מהירושלמי
דקתני בתם פירש אין מקוירין אותו וכי היכי דלא ליפלוג אם"ם ד' לן דמהירוש'
משמע דאף אם פירש בתוך כ"ל קודם אין מקוירין אותו ואילו בש"ם דילן משמע
דכל שפי' בתוך כ"ל קוד' מקוירין אותו לפי' סבור הרב ז"ל דמאי דקתני בירו ושלמי
אין מקוירין אותו פירוש אינו לומ' שאינו יכול לינח מכ"ל קוד ואילך ובכ"ג לא פליגי
הבבלי והירוש' אלא שאינו מקור בטעמו דפירש בתוך כ"ל קדם ודבר זה זמן סיכוך
ולא מיקרי פריסה דומיא דפי' מקוליו לאחר כ"ל קדם ודבר דייק לן מדקתני פירש
לאחר כ"ל קדם וקוד כיונק שקן משמע דאם הפריסה בתוך כ"ל קודם אע"פי
שהסכנה היא לאחר כ"ל קודם דומיא דפירש לאחר כ"ל קודם שאינו כיונק שקן
וכן מיקר וכמשמעות הפוסקי ומה נם המביאין לפרושי בדברי ר"ם מתחלה אע"פי
שהוא קנת דקוק בלשונו הכי עדיף לן טפי כדי להסכים דבריו עם מה שהשמע והסבר מכרעת ודלא כהב"י ודוק: כג אם קודם הסיכוך כו' כבר כתבתי
בסי' כ"ז ס"ם שדוקא כ"ל קודם שיכוך ואף בבתבברה הסבה ס"ם: כד אבל בכרית בבלב ישראלית אין זה מקור מדברי כש' קדם יונק תינוק והולך
מכרית ומבהמה שמאם ואין מוסשין כיונק שקן וכגדול לאסור פי' ובקטן פרי משום דקטן אוכל בבלות אין ב"ל מנוין להפריש אלא דבלב בכרית אסיר ואע"ג
דאסיקנא בא"פי דבלב מ"ם מותר וכאן מבתבלר בסעוף ס"ם מדאורייתא אבל מדרבנן נזרו על בלב בכרי אף בשאינו בבלי ודא דתנן בר"ם אין מעמידין בכרית
מכיקה בבה של ישראל בדמות ומוכח בתי בשמות דבה דקבלב בכרית פרי י"ל דלא גזרו אלא בגדול אבל בקטן אוקמוה אליבא דאמוריים ושרי ור"ח ובקנא מהספרים
סבורין דאף לקטן גזרו ולא סתירו מינקת בכרית אלא בשאינו מאכיל מאינם מעמיד יפר הרמ"בא ואחרים מקילין בבדבר ובמ"ם הר"ן בר"ם אין מעמידין ובכ"ל
בס' תרע ובדבריהם כראין וכן נמצא לבר לקבל בתינקת בכרית אבל בלב בכרית לגדול אף אם פי' בכלי ליבא מאן דסרי ובדלאי אסיר ובדבתיבבא: כה לא
תאכל התינקת לפי' ישראלית כו' אלא אם אסור לה לאכול מעמת אינה קולי מהיה כו' בבבבר דברי' הלכורי' אעפ"כ לא ייבא התינוק מעמה אלא שבירו לו מינקת
אחרת ישראלית: כו וכן תינוק בעמו כו' דאע"פי שקטן אוכל בבלות אין מנוין להפרישו היינו מעיקר דינא אבל מ"מ יפרישוהו מפני שמוקן לו
בוקנותו שנורם לו בבא רע ומוסרו לבלות לתרבות רעה ולפי שבזמנינו זה אין נזהרים מעבייניים אלו רוב הבנים יוצאין לתרבות רעה ורובם הם עוד פנים
שבדור ואין ירא"ת ה' כראוי בלבם ואף אם יוכיחום על פניהם לאו בר קבולי מוכר כיבהו ובבר ממנא לרו"ל בפ' בתרא דיומא הסיח שבירא דאתרא בי"ה אתו לקמייה
דר"ח מ"ל לקושו לה ולא אלמים' קמי עליה ודרו דעבים מדקם בפף מיבה שבתאי אוכר פירי ומי לבו בתורה גדול מאלישע אחר שלא בא לאותו מעשה אלא מפני
שבשאלו סיתה מעוברת ממנו עברה על בתי עבו"ם והריק' מאותו המין והיה אותו הריק מפעפע בנופה כאיבה של מכיבה כמבואר בירושלמי דקנינה ע"ש
ולפיכך מריך ליזהר הרב' בדבר: כז משום דהוי נותן טעם לפגם שהבהמה' פונמין הדבם ונותן טעם לפגם אסור ובדלקמן סי' ק"ג ואף שבגלי הדבורים
בם אין בדבם אסור הבבם אף לגיבא ס"ם ואף בלא סימון משום דכיון דגיבא בהו בשר אלא מבחות בעלמא ביבהו לאו בני אכילה בינהו ושרו ע"ם ומ"מ יש להזהיר
לבני הבית שלא לאכול דבם בלא סימון מקלה אלא מפני הבבורים שבמלאים בתוכו לו מפני הבמלים דשביקי טוכא בדבם וכן אבי נזהר שלא לאכול דבם אלא"כ מסבנין
אותו מקלה אסור לאכילה וכן דאוי לעשות: כח דבם בראשין ובזנין פי' הם מיני דבורים ורש"י פי' בפ"ק דבכורות שהם מין ארבה ובמ"ם שבת בפ"ם אאורב
כתב בזנין מין מבב טהור הוא ובאכלין מ"כ ואבי מתם על זה דבם"ק דבכורות מוכח בהדי' בזנין מין מתא הוא דנרסינן בתם מרן עוף אי אתה אוכל אבל אתה
אוכל הם שעוף מתא מתריץ ואיתה זה דבם דבורים יכול אף דבם הבזנין והנרסינן אחרת לא אלמא בזנין הוי מין מתא וכ"ע. ולעניין דיבא אי דבם זה אסיר לו לא נראה
עיקר כדברי הם מן שאוסר שהרמ"בם מתיר אזיל לעצמי' דפסיק דלא כרב שבת בני מי רגלים של קטר ואין פסקי מתור ולא פוסקים אלו הוקים אלא בם ר"ם
שמתירו אזיל לעצמיה שפוסק בשאר מי רגלים להתיר אבל העיקר לאסור כל מי רגלים ובכ"ל ע"ש ולפ"ו בם בדבם של בראשין ובזנין יש לאסור
וכן דעת הרמ"ם והרמ"בן ועיקר: ועשה הבר לעמוד בדברי מן מרבה בדבר. ועתה לפי הדין אינו אלא הבדבר בשם

פב א ועוף טהור בלבל בבהמה כת' והרמ"ל בפ' מ"ם סי' קט"ו אם ת"ק אשיר על מוף שמקבל הוא שבהו כאתן מ"כ ואף מד דעלמו' כאתן שעד לא' אמרו הבדבר בשם
כאתן בלבלבין אלא שבבהמה שלנו מריך שיהא אדם מוסוקן בכאתן וכשר מעוף דדילמא לא דייק ובטי וכ"כ מהר"י כבן"ל בפי' ק"ו"ל והבא לטהר
מבודת הקדש על מוף בכרי שלין מבירין אותו יבטרך שהוא בר בחבא ומשיר על אבני מבינה אמרת שהוא מבבא בפוסו שם לאבלו לו שמקובל מפי אדם גדול דבדאי
לסמוך על מדותו דודאי דייק ספיר וקוי שלן דלאסיר עליה אבל איבים דעלמא לא סמבינן עליה ואבבה"ג קאמר בעלמא והוא שיהיה בקי בבן ובשמותיהן ודא אינו
נראה הלבבה בכל ע"כ אבל העיקר דינא דנמרא אבי דייב ישראל שאינו מוסוקן בכאתן אם אמר מוף עלוני מוף טהור הוא מבינן עליה בדמוב' בדברי הרמב"ם בפ"ג ומ"ל בפי' ס"ו ס"ק ג': ב ס"ו מוסוקן אותו דייב דעלמו אותו דבו בשר: ג מי שאינו מבירן כו' הבעלה מהם"ם שבל מוף הדומם שהוא ומוף אינו
הבא בב' כיתבים בנופו ואין ידוע אם דומם אם לאו לשיטת רש"י אסור לפי שיש לחוש שהוא מעשרים עופות שהאים הוא ולשיטת הר"ם בר יוסף והיא המוסכמת דבריו שבשר עבוד
מדוב המפרשים בידוע שאינו דומם וטהור. אם בא בבינו מ' בנופו וידוע שאינו דומם טהור ובמקום דטבינו פרם ומוכיח ובאתרא דלא שביקי אם יש לו שדרונא לתרב אתון
בי' לקח בנופו ואין ידוע אם דומם אם לאו לשיטת רש"י טהור ולשיטת הרמב"ם אסור מד שיבר הבעופות הבתובין בתורה אבל בשאינו דומם ואין לו בי' טהרה אבל
בנופו טהור ב"ע. הטבבה יש לו ב' כיתבי' דהיינו אבבא ובקרקבן ואין לו זנב ודומם ואוף הבא בב' כיתבים שאין בעובב טהור. ואם בלבו לחוש לבני הפירוש
אין לבו להתיר אלא בבא בבינו אבל בנופו וידוע שאינו דומם מ"ב בשאינו דומם ואין לו בי' טהרה בנופו לב' כיתבים לו ב' כיתבים בנופו דהיינו אבבא ואוף לו
אבל ואינו דומם לו קרקבן ואוף לו קרקבן ואינו דומם בבל הבי בוחבי ים לבתי' לבני בי' תרי שיטות חשוב דבבל ב' שיטות שאלין לית דבוחבי' ולדעת הר"ן בא
בב' כיתבים בנופו ואין ידוע אם הוא דומם אם לאו אם אינו אותן בבי' כיתבי' של עובב ים לחוש לעובב ולמיבא לב"ע. בב' מ"ם דף ס"ב מבבאר מדברי הבתוב' לבבל לבבבה הם
דבלבת' דרבנן ור"ל בני ודרוי ובנוכית הוא חשוב דוקא בל ודרוי קטן הוא וקרקבנו של בטוכית לא מבדוא לבלבל' בידים ולא בטיב ליה ר"ל דוקא קרקבן אבל אינו בינו ש
ב"ב נק"ל בבנים וכ"ל דבי מוחבי ליה בבינו בל מקליף ביד דאי לא מקליף אלא בבבבן הוא אינא בבבבן דקרקבנן אינו בקליף אלא בבבי' אינו בינו שבדון שבבה
אבל הרמ"בם בבבן דוריר הוא אין עובב ובשאר ובבי זה ים לחוש ולבבשיר בבי מים לו זנב קטן דומיא דוריר וכל זה אינא מבקרבן אינו מבקרבן בם"ם דדרם